

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝ. ΗΡ. ΜΑΛΛΩΣΗΣ

ΕΤΟΣ Β'. ΤΕΥΧΟΣ 75^{ON}

7 ΜΑΡΤΙΟΥ 1926

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Ἐπὶ τῆς καταστάσεως
Ἐξωτερικὴ ἐβδομάς
Ἐσωτερικὴ ἐβδομάς
Οἰκονομικὴ ἐβδομάς
† Δ. Π. Γούναρης: Πῶς πρέπει νὰν κατὰ τῆς Γερουσίας
Στ. Σκουλοῦδης: Ἐπτά μηνῶν Πρωτοῦ Μεσολογγίου
Χ. Παπαντωνίου: Αἱ θεμελιώδεις ἐν εἰς τὴν Δικτατορίαν
Φ. Α. Φιλίππου: Ὁ Διεθνὴς ἀγῶν γίνονται αἱ οἰκονομίαι
Ξεν. Μαυρομάτης: Αἱ πολιτοκρίαι τῆς τουρκοῦ
Ἄγγ. Τρωιάνου: Πῶς ἐφθάσαμέντες τοῦ κομμουνισμοῦ
Γ. Κλεμανσώ: Δημοσθένης

ΑΘΗΝΑΙ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΣΤΑΔΙΟΥ 24

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ	Δραχ.	150
ΕΞΑΜΗΝΟΣ	»	75
ΕΤΗΣΙΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ (γενικῶς)	£	1
» ΑΜΕΡΙΚΗΣ	Δολλάρια	5
Ἐξάμηνοι συνδρομαὶ Ἐξωτερικοῦ καὶ τρίμη- νοι Ἐσωτερικοῦ δὲν γίνονται δεκταί.		

- Διὰ δημοσιεύσεις ἀγγελιῶν ἰδιαίτεροι
συμφωνίαι.
— Τὰ ἐμβάσματα ἀπευθύνονται δι' ἐπι-
ταγῆς πρὸς τὴν διεύθυνσιν.
— Διὰ πᾶσαν ἀνωμαλίαν περὶ τὴν ἀπο-
στολὴν τοῦ φύλλον οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ
παρακαλοῦνται ν' ἀπευθύνονται πρὸς τὴν
Διεύθυνσιν.

ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΤΙΜΑΤΑΙ ΔΡΑΧΜΑΣ ΤΡΕΙΣ

ΤΡΑΠΕΖΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΗΛ. ΔΙΕΥΘ.: ΤΡΑΘΗΝΩΝ

ΚΕΦΑΛ. ΕΞ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΚΑΤΑΒΕΒΛΗΜΕΝΟΝ ΔΡ. 72.000.000
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΔΡ. 28.600.000

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ :

ΑΘΗΝΑΙ
ΠΑΓΚΡΑΤΙ
ΑΓΡΙΝΙΟΝ
ΑΙΓΙΟΝ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟ-
ΛΙΣ (Αλεξανδρής)
ΑΜΦΙΣΣΑ
ΑΜΑΛΙΑΣ
ΑΡΓΟΣ
ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ
ΒΑΘΥ (Σάμου)
ΒΟΛΟΣ
ΓΑΡΓΑΛΙΑΝΟΙ
ΓΥΘΕΙΟΝ
ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ
ΔΡΑΜΑ

ΖΑΚΥΝΘΟΣ
ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
ΘΗΒΑΙ
ΙΘΑΚΗ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ
ΚΑΒΑΛΛΑ
ΚΑΛΑΜΑΙ
ΚΑΛΑΒΡΥΤΑ
ΚΑΡΛΟΒΑΣΙ
(Σάμου)
ΚΑΡΠΕΝΗΣΙΟΝ
ΚΑΣΤΟΡΙΑ
ΚΑΣΤΡΟΝ
(Λήμνου)
ΚΕΡΚΥΡΑ
ΚΙΑΤΟΝ

ΚΟΖΑΝΗ
ΚΟΜΟΤΙΝΗ
ΚΟΡΙΝΘΟΣ
ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ
ΛΑΜΙΑ
ΛΑΡΙΣΣΑ
ΛΕΒΑΔΕΙΑ
ΛΕΥΚΑΣ
ΛΙΜΝΗ (Ευβοίας)
ΜΕΓΑΛΟΠΟΛΙΣ
ΜΥΤΙΛΗΝΗ
ΝΑΥΠΑΚΤΟΣ
ΞΑΝΘΗ
ΣΥΔΟΚΑΣΤΡΟΝ
ΠΑΤΡΑΙ
ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ
πλ. Τελεωνείου

ΠΟΤΑΜΟΣ
(Κυθήρων)
ΠΡΕΒΕΖΑ
ΠΥΡΓΟΣ
ΡΕΘΥΜΝΟΣ
ΣΠΑΡΤΗ
ΣΟΡΟΒΙΤΣ
ΣΥΡΟΣ
ΤΡΙΚΚΑΛΑ
ΤΡΙΠΟΛΙΣ
ΤΣΟΤΥΛΙΟΝ
ΥΔΡΑ
ΦΛΩΡΙΝΑ
ΧΑΛΚΙΣ
ΧΑΝΙΑ
ΧΙΟΣ

ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ : ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ, Pine Street 25 ΒΟΣΤΩΝΗ
Athens Banker's Corporation.

ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ : ΛΟΝΔΙΝΟΝ, Fenchurch Street 22.

ΕΝ ΚΥΠΡΩ : ΛΕΜΕΣΟΣ, ΛΕΥΚΩΣΙΑ

ΕΝ ΑΙΓΥΠΤΩ : ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ, ΚΑΪ-ΡΟΝ, ΠΟΡΤ-ΣΑΪΔ.

ΠΥΚΝΟΤΑΤΟΝ ΔΙΚΤΥΟΝ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΩΝ

Καταθέσεις εις Δραχμάς και Συνάλλαγμα επί του Έξωτερικού
έν όψει και επί προθεσμία.

ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ΜΕΧΡΙ ΔΡ. 20.000 πρὸς 4 ο/ο

ΠΑΣΗΣ ΦΥΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΥΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΛΛΟΝ ΣΥΜΦΕΡΟΝΤΑΣ ΟΡΟΥΣ

ΕΤΟΣ Β'.

7 ΜΑΡΤΙΟΥ 1926

ΤΕΥΧΟΣ 75ον

ΝΕΑ ΕΠΟΧΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΘΕΟΡΗΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
ΙΩΑΝ. ΜΑΛΛΩΣΗΣ

ΕΠΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

Η ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΟ-ΙΤΑΛΙΚΩΝ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ

5-3-1926

Δύο Έλληνες ύπουργοί, ό επί τών Έξωτερικών και ό επί τής Συγκοινωνίας, μεταβαίνοντες εις τήν σύνοδον τής Κοινωνίας τών Έθνών, εύρίσκονται εις τήν ιταλικήν πρωτεύουσιν έν μέσω ατμοσφαιρας κεκορεσμένης από ένθουσιώδεις ιταλικάς εκδήλώσεις, εις τας όποιας δέν παραλείπεται ή ειδική μνεία περί τής εξαιρετικής σημασίας τής επισήμου ταύτης ελληνικής επισκέψεως. Ημιεπίσημα δέ τινα δημοσιογραφικά όργανα τής κυβερνήσεως τής Ρώμης έσπευσαν πρό ακόμη τής άφίξεως τών δύο Έλλήνων ύπουργών νά τονίσουν, ότι πρόκειται περί επικυρώσεως «τής επελθούσης ήδη συσφίξεως τών σχέσεων τών δύο χωρών».

Είναι άξιαι ιδιαιζούσης σημασίας αί σημεριναι ιταλικαι εκδηλώσεις και θα ήτο πάσα επιφύλαξις άδικαιολόγητος εκ μέρους τών διστακτικών εκείνων, οίτινες θα επεχείρουν νά χαρακτηρίσουν ως δείγματα απλώς υπερμέτρου άβρότητας τά εκ τών προτέρων εξαιρετικώς ευμενή σχόλια του τύπου και τήν εξαιρετικήν υποδοχήν τών δύο Έλλήνων ύπουργών ύπουργών υπό τής επισήμου Ιταλίας. Ας ληφθ ή ύπ' όψιν ότι κατά τά τελευταία έτη τούλάχιστον ή γείτων Μεγάλη Δύναμις δέν είχεν επιδείξει παρόμοια δείγ-

ματα ευμενείας πρός τήν χώραν μας, ό-λως δέ τούναντίον συνηντήσαμεν, εις τινας στιγμάς έχθρότητα άδικον και άδικαιολόγητον, ως τδ θλιβερόν έπεισόδιον τής Κερκύρας.

Αλλά και αί δηλώσεις, εις τας όποιας προέβησαν οι δύο Έλληνες ύπουργοί εύ-θως ως επάτησαν επί του ιταλικού εδά-φους και πρό τής εις Ρώμην άφίξεώς των, μαρτυρούν σαφώς ότι ή επισκέψις δέν αποβλέπει απλώς και μόνον εις τήν εκμετάλλευσιν μιās τυχούσης ευκαιρίας πρός εκδήλωσιν μερικών άδελφών, αλλά και άνευ γενικωτέρας σημασίας εκδηλώ-σεων. Τονίζεται κατηγορηματικώς, ότι πρόκειται περί «εγκάρδιων σχέσεων» και περί «στενής προσεγγίσεως» τών δύο χωρών. Ο κ. Ρούφος, κατά τας εκ Βρινδησίου τηλεγραφηθείσας πρώτας πρός τούς Ιταλούς δημοσιογράφους δη-λώσεις του, είπεν:

«Είμαι εύτυχής, διότι μεν δίδεται ή ευκαι-ρία διά τής εκ Ρώμης διελεύσεώς μου όπως γνωρίσω προσωπικώς τόν κ. Μαυρολίνι. Αί ήδη μεταξύ Έλλάδος και Ιταλίας ύφιστάμε-ναι εγκάρδιαι σχέσεις θα καθίστανται ολοέν θερμότεραι και στενότεραι εις εκάστην ευκαι-ρίαν προσωπικής επαφής μεταξύ τών πολιτι-κών τών δύο χωρών. Η κυβέρνησις του κ. Παγ-κάλου, εκτιμώντα τά μέγιστα τών σημαντικώ-

ὡς πρότερον εἰς τὴν πολωνικὴν ἀξίωσιν. Τὸ καθ' ἡμᾶς, θεωροῦμεν τὴν τελευταίαν ταύτην πληροφορίαν ὡς βάσιμον, λόγω τῶν ἐκδηλουμένων ἐπ' ἐσχάτων ζωηροτάτων ἀ-

νησυχιῶν τῆς γερμανικῆς πολιτικῆς καὶ τῶν λίαν φιλοφρόνων ἐπαίνων τοῦ κ. Μπριάν πρὸς τὴν Γερμανίαν.

PROBUS

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Ἡ ἀνάγκη τῆς ἐνισχύσεως τῆς κυβερνήσεως τοῦ κ. Παγκάλου μετὰ τὴν ἀνακήρυξιν τῆς Δικτατορίας διὰ νέων στοιχείων ἐξεδηλώθη κατὰ τὴν παρελθούσαν ἐβδομάδα, ἀναγγελθείσης τῆς ὑποβολῆς τῶν παραιτήσεων πάντων τῶν ὑπουργῶν καὶ ὑφυπουργῶν πρὸς τὸν κ. Πρωθυπουργόν, ὅστις, εἰς σχετικὰς ἀνακοινώσεις του, ἐχαρκτηρίσας τὰς τεθείσας εἰς τὴν διάθεσιν του παραιτήσεις τῶν ὑπουργῶν του, ὡς «παγίαν κατὰ θεοὺς τοῦτον πρὸς αὐτόν».

Ἡ νέα κατὰστασις, ἡ μετὰ τὴν 3ην Ἰανουαρίου δημοσυγκληθείσα, δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ χωρήσῃ πρὸς τὰ πρόσω ἄνευ τῆς συνεργασίας μετὰ στοιχείων ἱκανῶν καὶ ὠφελίμων, δι' ὧν νὰ δοθῇ πραγματικὴ ἀνακαίνισις εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους τῆς ὑπηρεσίας καὶ νὰ ἐπέλθῃ ἀνδοθωσις καὶ βελτίωσις αὐτῶν. Ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἀντελήφθη ἤδη τοῦτο καὶ θέλων νὰ δώσῃ ὠφέλιμον ἐξέλιξιν εἰς τὴν χώραν, κατὰ τὴν περίοδον τῆς δικτατορίας, ἀπειτᾶν πρὸς διάφορα πρόσωπα, ζητῶν τὴν συνεργασίαν των. Ὁ κ. Ι. Δροσόπουλος, συνδιοικητὴς τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς, ἐδέχθη νὰ μετᾶσχῃ τῆς κυβερνήσεως ὡς ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ἵνα συντελέσῃ εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν οἰκονομικῶν, παραμένων συγχρόνως καὶ εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Τραπεζῆς. Βολιδοσκοπήσεις ἐγένοντο καὶ πρὸς τοὺς κ. κ. Βαρθαρόσον καθηγητὴν, Ὁθωναῖον στρατηγόν, Σπυριδωνὸν στρατηγόν, Αἰγινήτην καθηγητὴν καὶ ἄλλους τινάς, ἵνα δεχθῶν νὰ μετᾶσχουν εἰς τὴν συγκρότησιν τῆς κυβερνήσεως, ἀγνωστον ὅμως εἶναι ποῖοι ἐκ τούτων ὁριστικῶς θὰ δεχθῶν καὶ ποῖοι μέχρι τέλους θὰ ἀναλάβουν τὴν διεύθυνσιν τῶν κενωθησμένων ὑπουργείων. Ὁ κ. Πάγκαλος, ἀπουσιάσας εἰς Ὀλυμπίαν, λόγω τοῦ ταξιδίου τῆς Λαίδης Τοάμπερλαιν, ἀνέβαλε καὶ τὴν ἀποπεράτωσιν τῆς ὅλης ὑπουργικῆς μεταρρυθμίσεως ἐπὶ δέημερον, ὥστε νὰ ἐξακολουθῇ καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν λήξασαν ἐβδομάδα διατελοῦσα ὑπὸ ἐκκρεμότητα ἢ ἐσωτερικῇ κατάστασις. Ἡ νέα ὑπουργικὴ μεταρρυθμίσις, συντελούμενη καὶ πάλιν, δὲν μεταβάλλει τὸν

ὅλον χαρακτήρα τῆς κυβερνήσεως, οὐδὲ ὀδηγεῖ τὴν χώραν πρὸς ὁμαλωτέραν ἐσωτερικὴν γραμμὴν.

Ἀπλῶς μόνον ἀλλαγὴ προσώπων ἐπέρχεται, μετὰ τὴν ἐλπίδα τῆς βελτιώσεως τῆς διοικήσεως. Ἡ ἐσωτερικὴ γενικὴ κρίσις θὰ ἐξακολουθῇ ὑφισταμένη, ἐφόσον δὲν λαμβάνονται ριζικώτεροι ἀποφάσεις, τεινόνσαι εἰς τὴν ἐπάνοδον πρὸς τὴν ὁμαλότητα.

Αἱ τελευταῖαι συνεργασίαι τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ μετὰ τοῦ κ. Προέδρου τῆς Δημοκρατίας ἀνήρσαν τὰς φήμας περὶ ἐκδηλωθείσης διαφωνίας τοῦ κ. Κουντουριώτου πρὸς τὴν κυβερνήσιν καὶ ἀποφάσεως αὐτοῦ περὶ παραιτήσεώς του. Αἱ φήμαι αὗται κυκλοφοροῦσι ἀπὸ ἡμερῶν παριστάων δι' ὃ κ. Κουντουριώτης ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν τῆς παραιτήσεως, διότι δὲν συμφώνει πρὸς τὰ μέτρα τῆς κυβερνήσεως, τὰ ληφθέντα κατὰ τῶν συνωμοτικῶν βενιζελικῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν. Ἐλέγειτο μάλιστα δι' εἰς τὴν περὶ παραιτήσεως γνώμην ἐφθασεν ὃ κ. Κουντουριώτης μετὰ συνομιλίαν του πρὸς γνωστὸν διενθυτὴν βενιζελικῆς ἐφημερίδος, ὅστις ἐκόμισεν ἐκ Παρισίων ὁδηγίαν τοῦ κ. Βενιζέλου πρὸς τὸν κ. Πρόεδρον τῆς Δημοκρατίας, ἐν ᾗ οὐδεὶς πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν κατάσταση.

Ὁ κ. Πρωθυπουργός, ἐρωτηθεὶς ἐπὶ τῶν φημῶν τούτων, ἐδήλωσεν:

«Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὁ Πρόεδρος τῆς Δημοκρατίας διὰ λόγους ὑγείας ἐξέφρασε κάποτε διαθέσεις περὶ παραιτήσεως. Τοῦ ὑπέδειξα ὅτι εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις δὲν συνέφερον εἰς τὸ κράτος ἡ παραιτήσις του καὶ εἰς συνομιλίαν, τὰς ὁποίας ἔσχον μετ' αὐτοῦ, ἐξέφρασα τὴν γνώμην, ὅτι, ἔστω καὶ ἐπὶ θυσίᾳ ἀκόμη τῆς πολυτίμου ὑγείας του, θὰ ἔπρεπε νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐνασχωντὰ τὴν ὑψηλὰ του καθήκοντα, προσφέρων οὕτω καὶ ἄλλην ὑπηρεσίαν εἰς τὰς τόσας, τὰς ὁποίας μέχρι τοῦδε προσέφερε. Εἰμαι βέβαιος, προσέθεσεν ὃ κ. Πρωθυπουργός, ὅτι ὁ πατριωτισμὸς τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας εἶναι τοιοῦτος, ὥστε νὰ ἀποκλείεται κάθε φόβος περὶ παραιτήσεώς του. Σὰς πα-

ρακαλῶ ὅθεν νὰ διαψεύσῃτε κατηγορηματικῶς τὰς ἀναγραφείσας κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας φήμας».

Καὶ συνεχίζων ὁ κ. Πάγκαλος προσέθε-
σεν:

«Σὰς ἐπαναλαμβάνω ὅτι τοιαύτη περίπτωσις οὔτε ὑπάρχει καὶ οὔτε θὰ ὑπάρξῃ, κατὰ τὴν ἀντιλήψιν μου. Ἐάν συμβῇ τοιοῦτόν τι, — ὅλοι εἴμεθα ἀνθρωποὶ — δὲν ἔχω σκεφθῇ πῶς θὰ πρέπῃ νὰ ἀντιμετωπίσω τὸ ζήτημα τοῦτο. Ἴσως ἀπὸ τὰς διαφόρους δυνατὰς λύσεις, ἐκλέξω τὴν λύσιν τοῦ διορισμοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας. Ἴσως ἀποφασίσω ὅπως ὁ λαὸς δι' ἀμέσου ἐκλογῆς ὑποδείξῃ τὸν Πρόεδρόν του.

Φυσικὰ ἡ τοιαύτη λύσις θὰ ἔχῃ τὰ προτερήματά της καὶ τὰ ἀντίστοιχά της μειονεκτήματα. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἄμεσος ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἐκλογή τοῦ Προέδρου τῆς Δημοκρατίας, θὰ ἔχῃ ὡς ἀποτέλεσμα νέαν πανηγυρικὴν ἐκδήλωσιν ὅλου τοῦ ἔθνους ὑπὲρ τοῦ νεαροῦ πολιτεύματος τῆς χώρας καὶ δὲν θὰ εἶναι δυνατόν εἰς τὸ μέλλον νὰ προσβάλλεται ὑφ' οἰουδήποτε τὸ κύρος τοῦ πολιτεύματος ἐκ μόνου τοῦ λόγου, ὅτι μία μερὶς τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ δὲν μετέσχεν εἰς τὴν ἐγκατάστασιν τῆς Δημοκρατίας. Ἐπίσης εἶναι ἀναμφισβήτητον ὅτι τὸ γόητρον ἐνὸς ὑπὸ τοῦ λαοῦ ἀμέσως ἐκλεγχομένου Προέδρου θὰ εἶναι ἐξαιρετικῶς ἐπιβλητικόν. Ἀφ' ἑτέρου τοιοῦτος τρόπος λύσεως ἐνδεχομένης προεδρικῆς κρίσεως, τὴν ὁποίαν σὰς ἐπαναλαμβάνω ὅτι ἐγὼ ἀποκλείω τελείως, θὰ ἔχῃ καὶ τὰ ἀντίστοιχα μειονεκτήματα, διότι θὰ γεννηθῇ σάλος πολιτικός. Καὶ ναὶ μὲν θὰ δυνηθῶ νὰ τὸν περιορίσω, διότι οὐδέποτε θὰ ἀνεχθῶ νὰ γίνῃ ἐκμετάλλευσις μᾶς τοιαύτης ἀνωτέρας ἐκλογῆς διὰ πολιτικῶν λόγους, ἀλλὰ πάντοτε θὰ ὑπάρξῃ μία σχετικὴ ἔξαρσις πολιτικῶν παθῶν. Ἐπειτα δὲν βλέπω καὶ ποῖον θὰ εἶναι τὸ πρῶτον, τὸ ὁποῖον θὰ εἶναι τὸ μᾶλλον κατ' ἄλλῃσαν μίαν τοιαύτην ὑποψηφιότητα. Ὁ κ. Ζαῖμης;

«Θὰ ὑπάρξουν καὶ τινες φιλελεύθεροι, οἱ ὁποῖοι θὰ εἰπουν ὁ κ. Βενιζέλος. Ἄν καὶ ὁ κ. Βενιζέλος, κατὰ τὰς πληροφορίες μου, δὲν θὰ ἔθετε τοιαύτην ὑποψηφιότητα, δὲν δύναται ὅμως νὰ ἐμποδίσῃ ὁπαδοὺς του καὶ παρὰ τὴν θέλησίν του νὰ ὑποβάλουν τοιαύτην».

Ἐρωτηθεὶς ἐν τέλει ὁ κ. Πρωθυπουργός, ἐάν θὰ ὑπέρχε, κατὰ τὴν γνώμην του, καὶ ἄλλη λύσις τοῦ ζητήματος, ἀπήντησεν:

— Τί νὰ σὰς εἰπω, εἶναι δυνατόν ἐκ τῶν πραγμάτων, καὶ διὰ τὸ συμφέρον τοῦ τόπου, νὰ ἀναγκασθῶ νὰ λύσω τὸ ζήτημα τοῦτο καὶ ἄλλως. Π. χ. δυνατόν ν' ἀναγκασθῶ ν' ἀναλάβω καὶ τὸ βάρος αὐτῆς τῆς ἐξουσίας ἐγὼ ὁ ἴδιος. Πάντως μία τοιαύτη λύσις θὰ εἶναι ἐντελὲς προσωρινή. Ἀλλὰ, κατέληξεν ὁ κ. Πρωθυπουργός, διατὶ νὰ συζητῶ-

μεν καὶ νὰ χάνωμεν πολυτίμον χρόνον περὶ τοιοῦτου ζητήματος, ἀφοῦ οὔτε ἐκ τῶν πραγμάτων ὑφίσταται, οὔτε καὶ εἶναι δυνατόν νὰ προκύβῃ κατὰ τὰς ἀνθρωπίνους δυνατὰς προβλέψεις».

Αἱ συνεχιζόμεναι ἀνακρίσεις διὰ τὴν μελετηθεῖσαν ἀναιρετικὴν κίνησιν ἀποδεικνύουν ὅτι ὄντως περὶ τὸν κ. Κονδύλην εἶχε σχηματισθῇ πυρὴν ἀξιωματικῶν, οὔτινες ἐσκέπτοντο νὰ δράσουν κατὰ τῆς κυβερνήσεως. Τὸ κίνημα ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ κατὰ τὴν νύκτα τῆς 18 πρὸς τὴν 19ην Φεβρουαρίου, χρησιμοποιουμένων καὶ τῶν τῶν τῆς Δημοκρατικῆς Φρουρᾶς. Πρὸς διευκρίνισιν τῶν καταθέσεων τῶν μαρτύρων, ἡ κυβερνήσις διέταξε τὴν ἐκ Σαντορίνης ἐπιναφορὰν τῶν κ. κ. Κονδύλη, Νιαῆ, Ἰέροντα καὶ ἄλλων τινῶν ἀξιωματικῶν, ἵνα μετὰ τὰς καταθέσεις των, ἐάν βεβαιωθῇ ἡ ἐνοχότης των, εἰσαχθῶσιν εἰς δίκην. Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ κ. Πλαστήρας, ἂν καὶ ἔλαβε νέον διαβατήριον ἀπὸ τῶν ἐν Σκοπίοις Ἑλλήνων πρόξενον, ἐξακολοῦθεῖ νὰ παραμένῃ ἐκεῖ, προφανῶς συνεχιζὼν τὰς προσπάθειάς του πρὸς δημιουργίαν νέου κινήματος κατὰ τῆς κυβερνήσεως.

Τὸ Διάταγμα τοῦ Ἐνοικιοστασίου ἐδημοσιεύθη, μετὰ τὰς γνωστὰς περὶ ἄρσεως αὐτοῦ διατάξεις. Ὁ ἐμπορικὸς καὶ ἐπαγγελματικὸς κόσμος ἐξακολοῦθεῖ τὸν κατὰ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ ἀγῶνα, ὁ δὲ κ. Πάγκαλος ἐδήλωσεν, ὅτι θὰ προσδρεύσῃ αὐτὸς τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις θὰ κρίνῃ τὰς ἀξιώσεις τῶν ἰδιοκτητῶν καὶ ἐξ αὐτῶν θὰ σχηματίσῃ γνώμην ἂν δὲν πρέπῃ, λόγω τῶν αἰσχροκερδῶν τῶν ἀπαιτήσεων, νὰ ἐπανεέλθῃ ἐν ἰσχύϊ τὸ παλαιὸν ἐνοικιοστάσιον.

Ἡ ἀπεργία τῶν αὐτοκινήτων λεωφορείων ἔληξε διὰ διαταγῆς τοῦ Ἀ' Σώματος Στρατοῦ. Ἐν τοῖσι τοῖσι ἰδιοκίτοις τῶν λεωφορείων ἀποσύρουν τιμητικῶς τὰ αὐτοκίνητα ἐκ τῆς κυκλοφορίας, διότι ἐπιμένουν ἰσχυρίζόμενοι ὅτι ζημιοῦνται.

Οἱ εἰς τὸ Στρατοδικεῖον εἰσαχθέντες κομμουνιστὰς ἐπὶ ἐσχάτῃ προδοσίᾳ διὰ τὴν αὐτονομίαν τῆς Μακεδονίας ἀπελύθησαν, ἀναβληθείσης τῆς δίκης των ἐπ' ἀόριστον καὶ διακοπείσης τῆς προφυλακιστέως των. Ἐν τοῖσι αἱ ἀρχαὶ συνεχιζοῦν τὰς σπλήνεις διαφόρων προσώπων, κατηγορουμένων ἐπὶ κομμουνισμῷ.

Ἀνηγγέθη ἐξ Ἀλεξανδρείας, ὅτι ἡ Αἰ-

των γενικωτέρων συμφερόντων του συνόλου το να διδάσκεται σήμερα, ότι οι πολιτικοί ήχη-
στεύθησαν, έχρωκόπησαν, έπειδή έσημειώθη

μία περίοδος καταπτώσεως και δια ν' απαλλα-
γόμεν ταύτης εφθάσαμεν εις την Δικτατορίαν.

ΑΓΓΕΛΟΣ Ι. ΤΡΩΙΑΝΟΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΣ

Η χαρακτηριστική χαλαρότης και άπραξία ή από πολλού ήδη σημειουμένη εν τη χρηματιστηριακή ήμων κινήσει εξηκολούθησε να διέτη και τας χρηματιστηριακάς συναλλαγάς της διαρρευσάσης εβδομάδος.

Εν τη άγορά των χρεωγράφων με έλαφρώς υποτιμητικήν πάντοτε ροπήν διεπραγματεύοντο οι διάφοροι τίτλοι και άξια μετά εξαιρετικής άποθυμίας και έπιφυλακτικότητος. Μόνον περί τας μετοχάς του ΣΠΑΠ, της Έμπορικης και του Καπνού ζωηρός διεξήχθη άγών και σημαντική άνατίμησις της άξιας αυτών έσημειώθη συνεπεία ώρισμένων περί της εξέλιξεως αυτών πληροφοριών και λόγω της έπικειμένης εκλογής νέων δια τας πρώτας Έταιρείας Διοικητικών Συμβουλίων.

Η τοιαύτη κατάσταση της χρηματιστηριακής ήμων άγοράς παρέχει την έντύπωσιν βαθείας έξαντλήσεως.

Διότι είναι μεν άληθές ότι ο παρά της Έθνικης Τραπεζης από πολλού τεθείς περιορισμός εις την χορήγησιν χρηματιστηριακών πιστώσεων εξακολουθεί και ήδη να υφίσταται, μη χορηγουμένων τοιούτων είμή εις λίαν στενήν και περιορισμένην έκτασιν, ούχ ήττον στενότης και έλλειψις ρευστού χρήματος ούδαμώς κατά τας ήμέρας ταύτας παρατηρείται εν τη χρηματαγορά ήμων. Περί τούτου μαρτυρεί και ή μείωσις του τόκου κατελθόντος από το ύψος των 30 ο/ο εις 18 ο/ο, 20 ο/ο και 25 ο/ο.

Τά αίτια της τοιαύτης έξαντλήσεως της χρηματιστηριακής μας άγοράς, επανειλημμένως και λεπτομερώς από των στηλών τούτων εκτεθέντα, ουδεμίαν τάσιν υποχωρήσεως και εξαλείψεως αυτών δεικνύουσιν, ώστε να δύναται τις να έλπίη εις προσεχή των πραγμάτων βελτίωσιν. Σπουδαίον μεταξί τούτων παίζει ρόλον ή υπό των διαφόρων Έταιρειών παροχή μερισμάτων πενιχρών και μη αναλόγων προς το ύψος του τρέχοντος τόκου και προς το δια την άπόκτησιν της μετοχής αυτών απαιτούμενον κεφάλαιον.

Η αυτή έπιφυλακτικότης διέτεπε κατά την πασείδουσαν εβδομάδα και την συναλλαγματικήν ήμων άγοράν, κινήθεισαν σχεδόν περί τά αυτά προς την προηγουμένην έπίπεδα.

Ο πρώην ύπουργός των Οικονομικών κ. Κο-

φινάς, μεταβάς, ως γνωστόν, επί όλως ειδική άποστολή εις Αμερικήν δια τον διακανονισμόν του ζητήματος των εκκρεμών αμερικανικών πιστώσεων, επέστρεψεν, αφού διήλθε και εκ Παρισίων δια τας γαλλικάς τοιαύτας, με κενάς μεν τας χειράς, με πλήρεις όμως και έπιμελώς έπεξεργασμένας δηλώσεις.

Κατά τας δηλώσεις του ταύτας είναι τελείως ανακριβές το ότι το ζήτημα των πιστώσεων δεν προσήλθε εκ της εις Αμερικήν μεταβάσεώς του. Απεναντίας ήχθη τούτο εις τασούτον ευνόικόν σημείον, ώστε ο μέλλον διάδοχος αυτού εν τη συνεχίσει των διαπραγματεύσεων να εβρη έντελώς παρασκευασμένον το έδαφος.

Δέν θέλομεν να συμμερισθώμεν την γνώμην εκείνων, οίτινες φρονούσιν ότι ή άποστολή του κ. Κοφινά άπέτυχεν εξ όλοκλήρου και ότι ή άποτυχία έγκειται εν τη ύπ' αυτού καιή του ζητήματος διαχειρίσει. Αναλογιζόμεθα μόνον, ότι ύπήρξεν έποχή, καθ' ήν ή εκκρεμότης των πιστώσεων τούτων έχαρακτηρίσθη υπό του Βενιζελικού στρατοπέδου και αυτού του κ. Κοφινά ως άποτέλεσμα της εν τη άρχή άνόδου Γερμανοφίλων προδοτών Έλλήνων πολιτευτών και άπεδόθη εις τούτους βαρεία μομφή ευθύνης.

Η άποτυχία του κ. Κοφινά συντελεί ήδη εις την όλοκληρωτικήν διάψευσιν της τασούτον άτόπως εκτοξευθείσης δημαγωγικής κατηγορίας.

Κατεβλήθη χθές υπό της ελληνικής κυβερνήσεως ή δεύτερα και τελευταία εκ 15 εκατομμ. λεβών δόσις της υπέρ της Βουλγαρίας υπό της Κοινωνίας των Έθνών επιδικασθείσης άποζημιώσεως δια το τελευταίον έλληνοβουλγαρικόν έπεισόδιον.

Κατά τελευταία έπίσημα εκ Λονδίνου τηλεγραφήματα προς το ύπουργείον των Έξωτερικών, αί διεξαγόμεναι υπό του κ. Δικμήδους διαπραγματεύσεις ήχισαν να λαμβάνωσιν ευνόικην τροπήν, ως εκ της έμπεδώσεως της οικονομικής πίστεως της Ελλάδος παρά τη άγγλική χρηματαγορά συνεπεία της συνάψεως του δευτέρου αναγκαστικού δανείου.

Π. Γ.

ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ

ΑΙ ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΥ

Και πάλιν ασχολούμεθα με τον Κομμουνισμόν. Έξ αιτίας της δίχως των αυτονομιστών της Μακεδονίας Έλλήνων κομμουνιστών. Έξ ναι ή άσχολία της εποχής. Θεωρητική και ενεργός άσχολία. Διότι ο Κομμουνισμός είναι διδασκαλία, αλλά πρό παντός είναι δράσις, δράσις προκαλούσα αναγκαστικώς πάσαν αντίδρασιν. Ο Κομμουνισμός είναι ή τελευταία μορφή της βίας και άχαλινώτου προσπαθείας προς άνατροπήν των καθεστώτων του κόσμου. Δέν το όμολογούν τούτο όλοι οι κομμουνιστάι. Μερικοί εξ αυτών άποκλείουν την βίαν. Άλλά αυτοί είναι νόθοι κομμουνιστάι, ή ύποκρίνονται. Ο Κομμουνισμός, ως ιδεολογία, είναι επανάστασις κατά πάσης παραδόσεως και πάσης καταστάσεως, επανάστασις χωρίς καθορισμόν και μέτρον και έπιφύλαξιν. Ως τοιαύτη επανάστασις, δέν έχει λογικήν, όπως δέν έχει και οίκτον. Πάν το φύσει και υπό της ιστορικής εξέλιξεως δεδομένον μέχρι τούδε εν τη εμφάνισει του Άνθρώπου πρέπει, κατά την γνήσιαν και πλήρη κομμουνιστικήν διδασκαλίαν, να άρθή και να βληθή εις το πυρ. Είμεθα λοιπόν παράφρονες, παρουσιάζοντες τον Κομμουνισμόν ως τείνοντα να εκριζώση και αυτά τά φυσικά δεδομένα εν τη ανθρωπινή εξέλιξει; Η ήμεϊς είμεθα παράφρονες ή είναι παράφρονες οι σκεπτόμενοι και επιδιώκοντες τούτο. Ας ιδώμεν. Ο Κομμουνισμός λέγει: Πρέπει να επέλθη πλήρης οικονομική εξίσωσις μεταξύ των ανθρώπων. Οχι οικονομική εξίσωσις κατ' άρχήν, τοιαύτη πολιτειακή διαρρύθμισις των Κοινωνιών, ώστε να μη ύπάρχη άνθρωπος, ο οποίος να ύπόκειται εις αναγκαστικήν στέρησιν των άπολύτως απαιτούμενων δι' αυτόν, όπως ζήση και εξέλιχθ ή ως άνθρωπος, αλλά οικονομική εξίσωσις άπόλυτος, καθόλου. Δέν πρέπει να ύπαρξη καμμία οικονομική διαφορά μεταξύ των άτόμων, μεταξύ των μελών μιας Κοινωνίας. Άρα, πρέπει να εκλείψη έντελώς ή άτομική οικονομική άξία, το άτομικόν κεφάλαιον, ή άτομική οικονομική δυναμικότης. Πρέπει, επομένως, να εκλείψη έντελώς και άπολύτως ο οικονομικός ανταγωνισμός, υπό οιαδήποτε μορφήν και υπό οιασδήποτε συνθήκας και αν πρόκειται να διεξάγεται. Και δια να γίνη τούτο, πρέπει να καταργηθ ή πάσα, οιαδήποτε, ιδιοκτησία. Το άτομον δέν θα έχη πλέον κυριότητα επί της δημιουργίας του, της οίκοσθ ή ποτε. Θα είνε

άπλως μηχανικός και άριθμητικός παράγων εις μίαν συνολικήν δημιουργίαν, επί της οποίας θα δικαιούνται πάντες άνεξαιρέτως, εξίσου, άσχετως προς ποιοτήτα και ποσότητα εισφοράς. Τον άτομισμόν αντικαθιστά άπολύτως και κατά πάντα ο κοινισμός, υπό τον όποιον πρέπει ο άτομισμός διαρκώς να εξαφανίζεται και να άποσυντίθεται. Κατά ταύτα, ή Ιστορία δέν θα είναι πλέον σύνθεσις και έναλλαγή και συναγωνισμός Άτομικών άξιών, εικόν άποδίδουσα τον τόνον και την έκτασιν της φυσικής δυναμικότητος εκάστου Άνθρωπίνου άτόμου, εκδηλούμενον εν τη προσπαθεία της δυναμικότητος ταύτης να γίνη ενεργεια και κοινωνική έμφάνισις και άπόδοσις, αλλά μηχανική παράταξις όμοιομόρφων Άξιών, στρεφόμενων εν τη Κοινωνική εκδηλώσει αυτών όμοιομόρφως περί ένα άξονα, τον άξονα της αναγκαστικής παραγωγής υπέρ του Συνόλου και της παρ' εκάστου άτόμου χρησιμοποίησεως εκ του παραγομένου τόσου και υπό τοιαύτας συνθήκας, ώστε να μη δύναται ούδόλως να διαταραχθ ή και να άρθ ή άρχή της πλήρους βιωτικής εξίσωσεως των ανθρώπων.

Αυτή είναι ή ακαδημαϊκή άρχή, ή ιδεολογική άφετηρία, ή οικονομική σκοπιμότης του Κομμουνισμού: Πρό παντός δέν ύπάρχει Άτομον, ύπάρχει Σύνολον. Η κυρία σκοπιμότης της ανθρωπίνης ζωής είναι ή της υλικής συντηρήσεως, και προς την τοιαύτην σκοπιμότητα πρέπει να προσμετρηθώσιν όλα τα άλλα. Το άτομον δέν δύναται να έχη εαυτό ως σκοπόν. Δέν δύναται να έχη έλευθερίαν κινήσεως και βουλήσεως, αφού εκ των προτέρων καθορίζεται ή σκοπιμότης της ζωής του και της εργασίας του. Δέν δύναται να έχη κοινωνικήν έλευθερίαν. Άρα δέν δύναται να έχη ούτε ήθικήν έλευθερίαν, αλλά ούτε και πνευματικήν. Η αντικειμενική, ή κοινωνική δηλ. εκδήλωσις του ανθρωπίνου άτόμου προδεσμεύεται ως προς την πορείαν της και τας άπόψεις της. Όλοι αι ελεύθεροι έξοδοί της είναι φραγμένοι από τας σιδηράς πύλας του νέου Νόμου, ο οποίος είναι: Το όλον υπέρ το έν. Αδιάφορον αν το Όλον αυτό είναι φασματικό, αν δέν είναι, παρ' μία άφηρημένη άποψις άπειρίας άτόμων. Ο Λένιν, ή Λένιν, όπως τον

να προβή εις την περιοπήν, πρό παντός δὲ οὐδέποτε κόμμα πολιτικὸν ἤθελεν ἐμφανισθῇ ἐνώπιον τοῦ λαοῦ, καίτοι εὐρίσκουν τὰ ζητούμενα μέσα διὰ τῆς τοιαύτης περιοπῆς τῆς μέχρι τοῦδε διαθέσεως τῶν εἰσπραττομένων παρὰ τοῦ λαοῦ χρημάτων, ἵνα εἴπῃ πρὸς αὐτόν: «Θέλω νὰ ἐπαυξήσω τὰ βάρη σου». Διότι τὸ κόμμα τοῦτο τὸ πολιτικόν, οὕτω πράττον, δὲν δύναται παρὰ νὰ ὑποστῇ μείωσιν τῆς δημοσιότητος του. Δὲν βλέπω δὲ διὰ τίνα λόγον ἐν κόμμα πολιτικόν θὰ θελήσῃ νὰ ὑποστῇ ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἐνομάζουεν καὶ θεωροῦμεν πολιτικὴν βλάβην, καὶ εἰς τὸ ὅποιον παριστῶμεν τὰ κόμματα θυσιάζοντα πᾶσαν ἄλλην βλέψιν, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ αἰσθανθῶσι τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ἐπιβάλλωσιν εἰς τὸν λαὸν νέα βάρη, ὡς ἐὰν ὁ λαὸς ἦτο ἐχθρὸς καὶ αὐτῶν.

Θεωρῶ ἀπολύτως εἰλικρινὲς ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ἡ Κυβέρνησις ἀνακοινεῖ πρὸς τὴν Βουλὴν καὶ τὸν λαόν, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐνεργήσῃ μείζονας περιοπῆς. Εἰς τὸ θεωρῶ εἰλικρινές, διότι δὲν θὰ ἐμερίμνα περὶ τῶν συμφερόντων αὐτοῦ τὸ κόμμα ἐκεῖνο τὸ πολιτικόν, τὸ ὅποιον, ἐνῷ εἶναι δυνατόν νὰ ἐνεργήσῃ περιοπῆς, ἤθελεν ἐπιβάλλει πρόσθετα βάρη καὶ προκαλέσει τὴν τῶσον καὶ διὰ τούτων θυσίων ἀποφευγόμενην ἀντιδημοτικότητα.

Ἀλλὰ τῆς τοιαύτης διαθέσεως αὐτῆς ἡ Κυβέρνησις μᾶς δίδει καὶ ἀπόδειξιν διὰ τῶν ἔργων αὐτῆς. Διότι ἡ Κυβέρνησις προσέβη καὶ εἰς περιοπὴν δαπανῶν μέχρι τοῦ μέτρου, τὸ ὅποιον θεωρεῖ δυνατόν. Διότι, Κύριοι, ὅταν πρόκηται νὰ συζητήσωμεν περὶ περιοπῆς δαπανῶν, δὲν πρέπει νὰ λησμονώμεν, ὅτι δὲν εἴμεθα ἐνταῦθα, διὰ νὰ ὑποτυπώμεν οἰαδήποτε θεωρίαν. Ἡ πολιτικὴ δὲν εἶναι θεωρία, εἶναι διαρρυθμίσεις τῶν πραγμάτων. Καὶ ὅταν καλούμεθα νὰ ὀρίσωμεν οἰκονομίαν, δὲν καλούμεθα νὰ υποδείξωμεν ἐκεῖνας, αἱ ὁποῖαι θέλωσιν ἐπέλθαι, ἐὰν ἡμεῖς ἐπικρατήσωμεν, ἀλλὰ νὰ υποδείξωμεν ἐκεῖνας, αἱ ὁποῖαι εἶναι δυναταί, δηλαδὴ ἐκεῖνας, τὰς ὁποίας δύναμεθα, ἐπικρατοῦντες πάσης ἀντιδράσεως, νὰ ἐπιτύχωμεν. Ὑποδείκνυντες δὲ οἰκονομίαν, πρέπει νὰ ἔχωμεν τὸ θάρρος νὰ ἀναλάβωμεν καὶ τὴν εὐθύνην τῆς πραγματοποίησης αὐτῶν. τοῦτο δὲ προῦποθέτει, ὅτι ἔχομεν τὴν πεποίθησιν, ὅτι αἱ οἰκονομίαι, τὰς ὁποίας προτείνομεν, εἶναι πραγματοποιήσιμοι. Διότι ἡμεῖς ἔχομεν καθήκον νὰ διατυρρυθμίσωμεν τὰ πράγματα, καὶ ὅχι νὰ διατυπώσωμεν φαντασιώδεις εὐαρέστους θεωρίας περὶ τοῦ πρέποντος. Τὰ πράγματα ὅμως, τὰ ὁ-

ποῖα θέλομεν νὰ διαρρυθμίσωμεν, παρουσιάζουσιν ἀντιδράσεις εἰς τὰς ἡμετέρας ἐνεργείας. Τὰ πράγματα συνδέονται, ὑπὸ τὴν ὑφιστάμενην μορφήν αὐτῶν, διὰ δεσμῶν ἀρρήκτων. Ὑπάρχουσι δεσμοὶ συνδετικοὶ αὐτῶν ποικιλιωτῆς φύσεως, ἀδιάφορον ἂν εἶναι ἄξιον σεβασμοῦ ἢ ὅχι. δεσμοί, οἱ ὁποῖοι παρουσιάζουσιν ἀντιδράσεις εἰς τὴν ἐνέργειαν ἡμῶν, καὶ ὅταν σοβαρῶς ἀποπειρώμεθα τι, πρέπει πρὸ παντὸς νὰ ἐξετάσωμεν, ἂν ἔχωμεν τὴν δύναμιν νὰ ἐπικρατήσωμεν αὐτῶν ἢ ὅχι. Ἐὰν ναί, θὰ προσπαθώσωμεν νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν σκοπούμενην διαρρυθμίσειν. Ἐὰν ὅμως ἠθέλομεν μορφώσαι τὴν πεποίθησιν, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἐπικρατήσωμεν τῶν ἀντιδράσεων τούτων, οἰαδήποτε καὶ ὅσονδήποτε ἀξιόμειπτοι καὶ ἂν ᾖσι, δὲν πράττομεν ἔργον πολιτικόν, τονίζοντες τὰς κατ' αὐτῶν μαργὰς καὶ ἀδρανοῦντες, ἀλλ' ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι ἡ διαρρυθμίσις εἶναι ἀδύνατος, καὶ νὰ ἐπιδιώξωμεν δι' ἄλλων μέσων τὸ σκοπούμενον.

Ὑπὸ τοιοῦτον πνεῦμα, ἂν ὄντως ἐπιδιώκωμεν τὴν διαρρυθμίσειν τῶν πραγμάτων ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς προστασίας τῶν ὑφίστων συμφερόντων, περὶ ὧν ἦδη ἐπαγγελλόμεθα ὅτι μεριμνῶμεν, ὑπὸ τοιοῦτον πνεῦμα ὀφείλομεν νὰ ἐπιδιώξωμεν καὶ τὰς ὑποδεικτέας οἰκονομίας. Ὑπὸ τοιοῦτον πνεῦμα καὶ ἡ Κυβέρνησις, ἡ τὴν εὐθύνην τῶν ἔργων φέρουσα, εἶπε πρὸς ἡμᾶς: «Ἐνῇργησα οἰκονομίαν κατὰ τὸ δυνατόν» ἐκτὸς τῶν δαπανῶν ἐκεῖνων, αἵτινες περιεκόπησαν, διότι ἐξέλιπον οἱ λόγοι, διὰ τοὺς ὁποίους ἐγίνοντο, καὶ αἱ ὁποῖαι ἀνέρχονται εἰς 3.000.000 δραχμὰς, περιέκοψα ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ δαπάνας περὶ τὰ 2.000.000, χωρὶς νὰ μεταβάλλω τὴν ὁργάνωσιν τῶν σχετικῶν ὑπηρεσιῶν».

Εἶναι μέγα, Κύριοι, τὸ ποσὸν τῶν 2.000.000 δραχμῶν, τῶν περιοπτομένων ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ ἄνευ μεταβολῆς τῆς ὁργανώσεως τῶν σχετικῶν ὑπηρεσιῶν· διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονώμεν, ὅταν ἔχομεν ἐνώπιον ἡμῶν Προϋπολογισμὸν ἑλληνικόν, ὅτι τὸ ποσὸν τὸ διαθέσιμον, τὸ ποσὸν ἐπὶ τοῦ ὁποῖου καλούμεθα νὰ πραγματοποιήσωμεν τὰς οἰκονομίας, δὲν εἶναι τὰ 117 ἐκατομμύρια, τὰ ὁποῖα φέρονται ἐν τῷ Προϋπολογισμῷ, ἀλλὰ μόνον 43.007.341.08 δραχμ., διότι ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τῶν δαπανῶν, ἀνερχόμενων εἰς δραχ. 117.836.428, πρέπει ν' ἀφαιρεθῶσιν αἱ ὑποχρεώσεις τοῦ Κράτους, τὸ δημόσιον χρέος, τὰ ἐξόδα τῶν κλεισμένων χρήσεων, τὰ ἐξόδα τοῦ ὑπουργείου τῶν Στρατιωτικῶν καὶ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν ἐν ὅλῳ δραχ. 74.829.086.92· ἐπ' αὐτῶν οὐδεμία δύναται νὰ γείνη σχέψις, οὐδεὶς

δύναται νὰ ὁμιλήσῃ περὶ οὐδεμιᾶς οἰκονομίας. Δὲν ὑπολογίζομεν λοιπὸν παρὰ μόνον ἐπὶ 43 000.000. Καὶ ὅταν σὰς λέγῃ ἡ Κυβέρνησις, ὅτι ἐπὶ 43.000.000, ἀνεξαρτήτως τῶν 3.000 000, ἄτινα ἐξεπέσθησαν, περιέκοψε 2.000.000

δραχμὰς, χωρὶς νὰ μεταβάλῃ τὴν ὁργάνωσιν τὴν ὑφιστάμενην τῶν διαφόρων ὑπηρεσιῶν, βεβαίως πρέπει νὰ ὁμολογήσῃτε, ὅτι ἐπραξεν ὅ,τι ἦτο δυνατόν νὰ πραχθῇ.
(Εἰς τὸ προσεχὲς ἢ συνέχεια)

ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΣΚΟΥΛΟΥΔΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ)

ΕΠΤΑ ΜΗΝΩΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΙΑ

Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΗΣ ΟΥΔΕΤΕΡΟΤΗΤΟΣ. - ΑΙ ΠΙΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΑΧΩΝ. - Η ΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ. - ΑΙ ΣΥΝΟΜΙΛΙΑΙ ΜΕ ΤΟΥΣ ΠΡΕΣΒΕΙΣ. - ΤΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ ΤΟΥ ΣΤΕΜΜΑΤΟΣ.

Συνομιλίαι μετὰ τῶν πρεσβευτῶν Ἀγγλίας SIR FRANCIS ELLIOT καὶ Γαλλίας κ. GUILLEMIN τὴν 23 Μαΐου 1916.

Πρὶν ἢ οἱ κ. κ. Πρέσβεις ἐκθέσουν τὸν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεώς των, ὁ κ. GUILLEMIN ἠθέλησε νὰ δικαιολογηθῇ ἀπέναντί μου, ὅστις τὴν προτεραιάν εἶχον ἐκφράσει εἰς τὸν κ. ELLIOT τὸ παράπονον ὅτι, ἐνῷ ὁ κ. GUILLEMIN ἠρνήθη, ἐλλείπει δὴθεν ὁδηγίων, νὰ ἀφήσῃ ἀντίγραφον τῆς παρ' αὐτοῦ γενομένης ἀνακοινώσεως κατὰ τὴν παρελθούσαν Πέμπτην, ἐγνώρισε μ' ὅλα ταῦτα τὸ κείμενον τῆς ἀνακοινώσεως ταύτης εἰς τὸν κ. SALANSON, ὅστις ἐσπευσε νὰ τὸ δημοσιεύσῃ κατ' εὐσίαν διὰ τοῦ πρακτορείου RADIO. Ὁ κ. GUILLEMIN εἶπεν ὅτι εἶχεν ἀμέσως, τοῦτέστιν ἀπὸ τῆς παρελθούσης Πέμπτης, τηλεγραφήσει εἰς τὸν κ. BRIAND ζητῶν τὴν ἄδειαν νὰ δώσῃ ἀντίγραφον τοῦ τηλεγραφήματός του, ἀλλ' ὅτι δὲν εἶχεν ἀκόμη λάβει ἀπάντησιν. Παρατήρησα παραχρῆμα ὅτι γίνεταί σύγχυσις, διότι πρόκειται περὶ τηλεγραφήματος τοῦ Στρατηγοῦ SARRAIL καὶ οὐχὶ τοῦ κ. BRIAND. Ὁ κ. GUILLEMIN διβεβαίωσεν ὅτι τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἀναγνωσθὲν τηλεγράφημα ἦτο πρᾶγματι τοῦ κ. BRIAND, —τότε, προσέθηκα, κατὰ μείζονα λόγον ἐδικαιοῦμένη νὰ ζητήσῃ ἀντίγραφον τοῦ τηλεγραφήματος καὶ νὰ παραπονεθῇ ὅτι ἐδόθη εἰς τὸ πρῶτον τυχὸν πρακτορεῖον, ἀφοῦ δὲν εἶχε δοθῇ εἰς τὸν ἐπίσημον ἀντιπρόσωπον τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως. Ὁ κ. GUILLEMIN προσεπάθησε νὰ εἰσέλθῃ εἰς νέας συζητήσεις, ἀλλὰ βλέπων ὅτι εἶχε περιέλθῃ εἰς στενὸν χρόνον θέσιν, καταφανῇ πλέον καὶ εἰς αὐτὸν τὸν παρόντα συνάδελφόν του, τὸν δέικοφα παρατηρῶν ὅτι πᾶσα περαιτέρω συ-

ζητήσις ἦτο ἄστοχος πλέον καὶ ὅτι τὸ ἐπεισόδιον ἡδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς λήξαν.

Κατόπιν ὁ κ. Ἐλλιότ ἠρώτησεν ἐὰν ἡ λήθειεν ἢ νέα διάδοσις ὅτι ἡ Β. Κυβέρνησις προτίθεται νὰ κηρύξῃ τὸν στρατιωτικὸν νόμον.

Ἀπήντησα μετὰ ζωηρότητος ὅτι δὲν ἐγένετο λόγος περὶ τούτου οὔτε ἐν Ὑπουργικῇ Συμβουλίᾳ οὔτε ἐν ἰδιαιτέραις ὁμιλίαις μετὰ τῶν συναδέλφων μου, ἀλλ' ὅτι ὀφείλω νὰ δηλώσω ἐκ νέου εἰς τοὺς Κυρίους Πρεσβευτὰς ὅτι καὶ πρό τινος χρόνου τοῖς εἶχον γνωρίσει ἐπὶ τοῦ θέματος, δηλαδὴ ὅτι ἐὰν παρουσιάζετο ἀνάγκη, ἡ Β. Κυβέρνησις θὰ προέβαινεν εἰς ἀπόφασιν τοιαύτην ἄνευ τοῦ ἐλαχίστου διαταγμοῦ, καθόσον ἀπολύτως πρόκειται περὶ ζητήματος ἐσωτερικῆς τάξεως (QUESTION D'ORDRE INTERIEUR).

Ὁ κ. GUILLEMIN ἠρώτησεν ἐὰν ἐκ τῶν δηλώσεων τούτων ἡδύνατο νὰ συμπεράνῃ ὅτι, καθ' ἣν περίπτωσιν ἡ Κυβέρνησις ἤθελεν ἀποφασίσαι νὰ λάβῃ τοιοῦτον μέτρον, αἱ Πρεσβεῖαι ἤθελον μάθει τοῦτο ἐγκαίρως.

— **Καθόλου, ἀπήντησα.**

Ὁ κ. GUILLEMIN ἠρώτησεν ἐπίσης ἐὰν ἡδύνατο νὰ μάθῃ κατὰ ποίας περιστάσεις ἡ Κυβέρνησις ἀπέφεται ὅτι θὰ ἐπεβάλλετο ἡ λήψις τοῦ μέτρου τούτου.

— **Τοῦτο ἀπόκειται εἰς τὴν ἐρευναν καὶ ἀπόφασιν τῆς Κυβερνήσεως, ἀπήντησα, προσθεὶς ἀμέσως: Καὶ ὑμεῖς διὰ ποῖον λόγον προέδητε εἰς τὴν προκήρυξιν τοῦ στρατ. νόμου ἐν Θεσσαλονίκῃ;**

Διότι, εἶπεν ὁ κ. ELLIOT, ἡ Θεσσαλονίκη γέμει κατασκόπων. Εἴτα προσέθηκε: Θέλομεν διαβιβάσει τηλεγραφικῶς τὰς ὑμετέρας

δηλώσεις εις τὰς Κυβερνήσεις μας, αἰτίνες, καίτοι δὲν ἔχομεν ὁδηγίαν νὰ τὸ εἰπωμεν ἐπισημῶς, ἐνδιαφέρονται εἰς τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Συντάγματος.

—**Ἐσπευσα νὰ παρατηρήσω ὅτι οὐδεὶς δικαιούται νὰ ἐνδιαφέρεται εἰς τοιαύτην ὑπόθεσιν, εἰς τὴν τήρησιν δηλαδὴ συντάγματος, περισσότερο τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ τοῦ Βασιλέως αὐτοῦ, καὶ ὅτι, κατὰ γενικὴν ἀρχήν, ἥτις ἀπαντᾷ καὶ εἰς τὰ πλέον στοιχειώδη συγγράμματα τοῦ δικαίου, πᾶν ἔθνος, καὶ τὸ ἐλάχιστον, καὶ ἐκεῖνα τῆς Ἀφρικῆς ἡ κόμη, κέκτῃται τὸ ἀπλόγυτον δικαίωμα νὰ κυβερνῶνται ὡς θέλουσιν, ὁ δὲ Ἑλληνικὸς λαὸς εἰς οὐδένα ξένον ἀναγνωρίζει τὸ δικαίωμα νὰ ἀναμειγνύεται εἰς τὰς κυβερνητικὰς τοῦ υποθέσεις.**

Οἱ κ. κ. Πρόεδροι οὐδὲν ἀπήντησαν καὶ ἀπεχώρησαν.

ΣΤ. ΣΚΟΥΛΟΥΔΗΣ

Συνομιλία μετὰ τοῦ Γεν. Διευθυντοῦ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν κ. Ν. Πολίτου τὴν 8 Ἰουνίου 1916.

Μόλις ἐπανελθὼν ἐκ Δεκλείας τὴν 11 2 μ. μ., εἰδοποιήθη τηλεφωνικῶς ἐκεῖθεν ὑπὸ τοῦ ὑπασπιστοῦ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως κ. Σκουμπουρδῆ, ὅτι, ἐνῶ εὐρισκόμεν κατ' ὁδόν, ὁ κ. Πολίτης ἐτηλεφώνησεν εἰς τὰ ἀνάκτορα ὅτι οἱ Πρόεδροι τῆς Ἀγγλίας καὶ τῆς Γαλλίας τῷ ἐπέδωκαν μίαν διακοίνωσιν, ἥρώτα δὲ ὁ Βασιλεὺς ἐὰν ἔλαβον ἤδη γνώσιν ταύτης καὶ τί περιέχει. Ἀπήντησα ὅτι σπεύδω νὰ καλέσω τὸν κ. Πολίτην καὶ θέλω γνωρίσει τῇ Α. Μ. ὅτι μάθω.

Ἐλθὼν παραχρῆμα ὁ κ. Πολίτης παρ' ἐμοί, μοὶ εἶπεν ὅτι οἱ Πρόεδροι Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας μεταβάντες περὶ τὴν μεσημβρίαν σήμερον εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν πρὸς ἀναζήτησίν μου, καὶ μὴ εὐρόντες με, ἐπεσκέφθησαν τὸν κ. Πολίτην καὶ τῷ εἶπον ὅτι, ἔνεκα τῆς ἀπουσίας μου ἀναγκάζονται νὰ ἐγγείουσιν εἰς αὐτὸν τὴν διακοίνωσιν, ἣν κατὰ διαταγὴν τῶν Κυβερνήσεων τῶν ἔχουν νὰ ἐπιδώσουν, παρακαλοῦντες νὰ μοὶ τὴν ἐγκρίσῃ ἄνευ ἀναβολῆς εὐθὺς ὡς με συναντήσῃ. Ταῦτα δὲ λέγων ὁ κ. Πολίτης μοὶ ἔπεινε φάκελλον ἀσφοδίστον, ἐν τῷ ὁποίῳ περιείχετο ἡ διακοίνωσις.

—Παρακαλῶ, εἶπον, νὰ ἐπιστρέψῃτε τὴν διακοίνωσιν εἰς τοὺς Προσβεύτας, οἵτινες σὰς τὴν ἔφερον, καὶ νὰ τοὺς γνωρίσητε ἐκ

μέρους μου ὅτι δὲν δύναμαι νὰ τὴν δεχθῶ, διότι διατελῶ ὑπὸ παραίτησιν.

—Ἐπιτρέψατε, Κύριε Πρόεδρε, νὰ σὰς ἐνθυμίσω, προσέθηκεν ὁ κ. Πολίτης, ὅτι τοιαύτη ἀπάντησις δὲν θὰ ἦτο ἐντὸς τῶν κανόνων.

—Ἀφ' ἧς στιγμῆς εἰμὶ παρητημένος, καὶ μάλιστα ἀπὸ δύο ἡδὴ ἡμερῶν, οὐδεμίαν σημασίαν ἀποδίδω εἰς τοὺς κανόνες.

Ὁ κ. Πολίτης συνεμορφώθη πρὸς τὴν ἐντολήν, ἣν ἔδωκα περὶ ἐπιστροφῆς τῆς διακοίνωσεως καὶ περὶ τοῦ λόγου, δι' ὃν δὲν τὴν ἐδέχθην, πρὸς τὰ τοὺς δύο εἰρημένους Προσβεύτας καὶ πρὸς τὸν τῆς Ἰταλίας, ὅς τις εἶχεν ἐπιδώσει ἑτέραν διακοίνωσιν χωριστήν.

ΣΤ. ΣΚΟΥΛΟΥΔΗΣ

Εἰς τὸ προσέχει: Τὰ Συμβούλια τοῦ Στέμματος 1916—1917.

ΦΙΛΟΔΑΣΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἐκ τῆς συντελουμένης εἰς τὰ διάφορα κέντρα τῆς Πελοποννήσου ἐκπολιτιστικῆς προόδου, περὶ ἧς θ' ἀσχοληθῇ προσεχῶς ὁ ἐκεῖσε περιδεύσας καὶ ἐπανελθὼν ἡμέτερος διευθυντής, ἀξίζει νὰ σημειωθῇ ἡ ἐν Κρανιδίῳ, πρωτεύουσά τῆς Ἑρμιονίδος σημειούμενη φιλοδασικὴ κίνησις. Ἐκλεκτὰ τῆς κοινωνίας Κρανιδίου μέλη προήλθον εἰς τὴν σύστασιν Φιλοδασικῆς Ἐνώσεως ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν αἱ Ἀγία Ἀννα καὶ τὸ ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Σόλωνος Χάσπαρη διοικητικὸν συμβούλιον αὐτῆς ἤρξατο ἔργον τοῦ ὠραίου ἔργου, προσβὰν εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν δευροφύτευσιν τῆς ἀγούσης εἰς Πορτοχέλιον δημοσίας ὁδοῦ. Τὸ πρόγραμμα τῆς Ἐνώσεως περιλαμβάνει τὴν ἀναδάσασιν τῶν γύρω λόφων, τοῦ Ἀγίου Χαραλάμπεως, Ἀγίας Ἀννης, Ἀγίου Ἀντωνίου, τὴν δὲν δροφύτευσιν τῶν κυριωτέρων ὁδῶν τῆς πόλεως καὶ τὸν ἐν γένει ἐξωραϊσμὸν τῶν ἐξοχῶν τῆς. Ἡ Ἐνωσις δι' εὐγλωττοῦ ἐκκλησιᾶς τῆς αἰτεῖ τὴν ὑλικὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἀπανταχοῦ γῆς Κρανιδιωτῶν πρὸς εὐδωσίαν τοῦ αὐτόχρημα ἱεροῦ τῆς σκοπῆς, ὁ διενεργούμενος δὲ μετὰ τῶν ἐν Πειραιεὶ καὶ Ἀθήναις πολυπληθῶν συμπολιτῶν ἔρανος ἐλπίζεται ὅτι θ' ἀποδώσῃ ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα. Δὲν ὑφίσταται ἀνάγκη νὰ ἐξαρθῇ ὁ ὠραίος σκοπός, δι' ὃν συνέστη ἡ Φιλοδασικὴ Ἐνωσις Κρανιδίου, ὅταν εἴναι γνωστὸν ὅτι εἰς ὅλας τὰς πόλεις τοῦ κόσμου ἡ ἀγάπη τῶν κατοίκων πρὸς τὸ πρόσιον ἀπέβη ἀληθῆς θρησκεία. Ἡ ἀγάπη αὐτῇ, ἐλπίζομεν ὅτι θὰ ὠθήσῃ ὅλα τὰ τέκνα τοῦ Κρανιδίου εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ θεαρέστου σκοποῦ τῆς Φιλοδασικῆς Ἐνώσεως, ἥτις θὰ μεταβάλῃ τὸ Κρανιδίον εἰς τόπον ἀναψυχῆς ἐξαισίων καὶ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως εὐχάριστον.

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ

ΑΙ ΠΟΛΙΟΡΚΙΑΙ ΤΟΥ ΜΕΣΟΛΟΓΓΙΟΥ ΚΑΙ Η ΕΞΟΔΟΣ ΤΗΣ ΦΡΟΥΡΑΣ ΑΥΤΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Μόλις ἔφθασεν εἰς Μεσολόγγιον ὁ Μαυροκορδάτος, ἐπελήφθη μετὰ τῆς διακρινούσης αὐτὸν ταχύτητος εἰς τὴν τακτοποίησιν τῆς Ἑσωτερικῆς Διοικήσεως τῆς Δ. Ἑλλάδος, καὶ εἰς τὴν ἀναδιοργάνωσιν τοῦ Στρατοῦ. Διέθετε δὲ καὶ μέγα μέρος τοῦ ἐν Λονδίῳ συναφθέντος πρώτου δανείου τῆς Ἑλλάδος. Πρὸς τοῦτο ἐκάλεσεν, ὑπὸ τὴν προεδρίαν του, Συνέλευσιν, ἥτις συνέληθεν ἐν Μεσολογγίῳ τὴν 23ην Δεκεμβρίου 1823. Ἡ Συνέλευσις αὕτη ἐπέκρινεν, ὅσα ἐπέβαλεν αὐτῇ ὁ Μαυροκορδάτος. Ὑπεγράφη δὲ τὸ θέμισμα τῆς 31 Δ)βρίου ὑπὸ τῶν Νότι Μπότσαρη, Μήτσου Κομπογιάννη, Κ. Μπότσαρη, Γ. Τσόγκα, Γιαν. Γιολλάση, Δήμου Σκαλιᾶ, Νικ. Στουρνάρη, Κίτσου Τσαβέλλα, Ἀνδρέα Κ. Καραϊσκού, Ἀνδρότσου Σαράκα, Γιαν. Ράγκου, Γιαν. Μπουκουβάλα, Γρηγορ. Διακατᾶ. Σπ. Κομπογιάννη, Χρ. Μακρῆ, Ἀνδρέα Ζαγκανά, Σ. Λάμπρου, Κ. Βλαχοπούλου, Σ. Κοιζιμάνη καὶ Μ. Χαλκούνη, ὡς ἐπιτρόποι τοῦ Πεσλῆ.

Τὴν 8 δὲ Ἰανουαρίου 1824, μετὰ τὴν διάλυσιν τῆς Συνελεύσεως, ἐστάλη γράμμα πρὸς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν καὶ τὸν Ἀνδρέαν Ζαῖμην, δι' ὧν ἐδηλοῦτο καὶ συνιστάτο νομιμοφροσύνη φέρουσι δὲ τὰ γράμματα ταῦτα εἰς τὰς ὑπογραφὰς τῶν Πάνου Γαλάνη, Ι. Τρικούνη, Ἀν. Παλαμᾶ, Ἀθ. Ραζῆ, Ν. Καρυποῦνη, Ἀν. Καναδοῦ, Γιαννάκη Μιχάλη, Κ. Ξεῖδη, Γ. Πλατανιώτη, Ἀναγν. Καράλη, Ἀν. Γ. Μαργιώλη, Πατ. Ἀθ. Παλαιολογίτη, Κ. Δημητρογιάννη, Ἀναγ. Παπαγεωργίου, Κ. Καραγιάννη, Ἀντωνίου Βουτύρου, Παπαδημητρίου, Τάση Μαγγίνα, Ἀν. Τσιμπουράκη, Χρ. Γεροθανάση, Ἀναγν. Μπαρᾶ, Ἀντων. Αναστασίου, Γιαννάκη Μπάμπη, Σταθ. Σταῖκου, Γεωργ. Τσιτσώνη, Πάνου Οἰκονομοπούλου καὶ Ἰωάν. Δημητρίου.

Εἶπε παρῆλθε τριετία σχεδόν, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ Ἀγῶνος καὶ τὰ μὲν στρατεύματα, ὡς ἐπαροχιακὰ καὶ ὀλιγοδάπανα, διετηροῦντο διὰ τῶν ὀλίγων προσόδων τῆς χώρας, οὐκ ὅμως καὶ ὁ Στόλος. Ἐξ ἀρχῆς τοῦ Ἀγῶνος εἶχε γίνεαι σκέψις περὶ ἐξείρεσεως δανείου. Ἀλλὰ μόνον, κατὰ τὸ τρι-

τον ἔτος, ἐγεννήθησαν ἐλπίδες ἐπιτεύξεως δανείου καὶ ἐξεδόθη νόμος, κατὰ τὸν Μάϊον 1823, περὶ δανείου 4 ἑκατομ. διατήλων.

Ὅσον δυσμενεῖς ἦσαν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Ἀγῶνα αἱ Ἀδελφαὶ τόσον ἐφάνησαν εὐμενεῖς οἱ λαοί. Πρῶτοι ἦλθον εἰς ἀντίληψιν οἱ σοφοὶ τῆς Γερμανίας, ἐξαρχόντος τοῦ Θηροίου, ἀσχοληθέντος εἰς οὐσίαν καὶ ἀποστολὴν εἰς τὴν Ἑλλάδα Γερμανικοῦ Λεγεῶνος. Προϊόντος δὲ τοῦ καιροῦ, ἡ ἀγιότης τοῦ ἀγῶνος, ἡ ἀνισότης τῆς πάλης, ἡ καρτερία τῶν Ἑλλήνων καὶ αἱ προπονητικαὶ αὐτῶν ἀναμνήσεις, ἐπήνεγκον τὴν σύστασιν φιλελληνικῶν Ἐταιριῶν καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην καὶ Ἀμερικὴν. Ἐπισημοτέρα δὲ τῶν φιλελληνικῶν Ἐταιριῶν ἦτο ἡ τοῦ Λονδίνου, ἥτις διὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἐπὶ τῆς Κοινῆς Γνώμης, συνήργησε τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ζητουμένου δανείου.

Διεκρίνετο δὲ διὰ τὸν φιλελληνισμὸν ὁ Ἀόρδος Βύρων. Ὁ μεγαλοφύης οὗτος ποιητής, ὅστις ἐπαλλε παθητικώτατα τὴν Ἑλλάδα δούλην, ἐδουλήθη, ἀφ' ἧς ὥρας ἔλαβε τὰ ὅπλα, νὰ δώσῃ χεῖρα βοήθειας, καὶ νὰ βάλῃ εἰς κίνδυνον ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τὴν ζωὴν του. Ἀπέπλευσεν ἐκ Γενεύης, καί, ἀποχόμενος Ἀγγούσιον, κατευωδῶν εἰς Ἀργουσὶν. Τὸν ἠκολούθηον οἱ Ἰταλοὶ Γάμβας καὶ ὁ ἱατρὸς Βροῦνος, καὶ οἱ Ἀγγλοὶ Τσελῶνης καὶ Μπόρουν. Ἐμεινεν ἔξ ἐδομάδας ἐν Κεφαλληνίᾳ καὶ ἐστειλε τοὺς Ἀγγλους εἰς τὴν Κυβέρνησιν, συμβουλευτὸν ὁμότιον καὶ ἐκ μέρους τῆς Ἑλληνικῆς Ἐταιρείας, καὶ κατέπανον τῶν παθῶν. Ταρατενόμενος μέχρι τινός, ποῦ νὰ ἀπέλθῃ, ἀπέπλευσε τὴν 15 Δ)βρίου, διὰ Ζακύνθον εἰς Μεσολόγγιον. Συναντήσας ἑμeis Ὀδωμανὴν σοεγάταν ἠναγκάσθη νὰ διασωθῇ εἰς Σκορῶνας. Ἐξ αἰτίας ὅμως τοικουίας ἐδωλασομάχει τοῖς ἡμέρας μετὰ τὸ ἔχοντα καὶ Ἀσιακοῦ. Γνωσθείσης τῆς ἐκεῖ ἀφίξεώς του, ἐστάλησαν ἑνὸς πλοιαρίου καὶ τὸ δικάτατον «Λεωνίδα» καὶ τὸν κατενώδωσαν εἰς Μεσολόγγιον, τὴν 24 Δ)βρίου. Ἐγένετο δεκάτις μετ' ἀναλλιάσεως καὶ ἐλπίδων πολλῶν. Ἐδοε δὲ ἐν Μεσολογγίῳ τὸν Μαυροκορδάτον, ὅστις λίαν ἐνισχυθὲν ἐκ τῆς ἀφίξεως τοῦ Βύρωνος ὡς ἀγγλόφρων καὶ ὡς ὁ παρασηματωτέρως τῶν Ἑλλήνων.

Ἡ δὲ ουσιηθεῖσα Φιλελληνικὴ Ἐταιρεία τοῦ Λονδίνου ἔστειλε τὸν συνταγματάρχην Σπάνοι πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Ἀγῶνος. Ὁ εὐγενὴς οὗτος ἀνὴρ, ἐπισκεφθεὶς τὰς Φιλελληνικὰς Ἐταιρείας Γερμανίας καὶ Ἑλβετίας, ἦλθε, τὴν 30 Νοεμβρίου, εἰς Μεσολόγγιον, ὅπου ἐπροθυμοποιήθη τὴν σύστασιν μηχανουργείου ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ Λεγεώως καὶ ἐξ Ἑλλήνων, ὑπὸ τὸν Ἀγγλὸν μηχανικὸν Πάρην. Ἐφερε δὲ καὶ ἀρκετὰ πολεμφοδία καὶ χιλιάδας λίρας τῆς Δημοκρατίας τοῦ Λονδίνου. Ὁ Σπάνος ἠσυχολήθη καὶ εἰς τὴν σύστασιν ἐφημερίδος, ἀλλὰ διαφωνήσας πρὸς τὸν Βύρωνα διὰ τὸ πνεῦμα τῆς ἐφημερίδος, ἀνεχώρησεν ἐκ Μεσολογγίου. Ἐμείνει δὲ ὁ Βύρων ἐν Μεσολογγίῳ, ὅπου συνέργευσαν καὶ πλείστοι ἄλλοι φιλέλληνες.

Ἀρχομένου δὲ τοῦ ἔτους 1824, ἡ Ρωσσία ἐκοινοποίησεν ἐμπιστευτικῶς εἰς τὰς Αὐλὰς ὑπόμνημα, ἐν ᾧ ἐξέθετε τοὺς ὅρους πρὸς εἰρήνευσιν τῶν μαχομένων, προσβάλλουσα τὰ οὐσιηθῶσι τρεῖς ὑποτελεῖς τῷ Σουλτάνῳ Ἡγεμονίαι, ἡ μὲν ἐκ Θεσσαλίας, Βοιωτίας καὶ Ἀττικῆς, ἡ δὲ ἐξ Ἡπείρου, Ἀχαρναντίας καὶ Αἰτωλίας, ἡ δὲ ἐκ Πελοποννήσου καὶ Κρήτης· αἱ δὲ νῆσοι τὰ διοικῶνται δημογεροντικῶς, ὥς μέχρι τοῦδε. Ὁ δὲ Πατριάρχης τὰ θεωρεῖται ὡς ἀντιπροσωπεύων τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος. Τὸ σχέδιον τοῦτο, μετὰ τινος παρατηρήσεως καὶ ἀναβολάς, ἐνεκρίθη ὑπὸ τῶν ἄλλων Αὐλῶν. Ἐπὶ μάλιστα καὶ δυσαρέσκεια μεταξὺ Πόλης καὶ Ἀγγλίας, λόγῳ τοῦ συναφθέντος δανείου ἐν Λονδίῳ ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος, τῆς συστάσεως τῆς Φιλελληνικῆς Ἐταιρείας Λονδίνου, τῆς φιλελληνικῆς πολιτικῆς τοῦ Κάνιγγρος καὶ ἄλλων τοιοῦτων λόγων.

Ἡ Ἑλληνικὴ ὅμως Κυβέρνησις, θέλουσα τὰ ματαιώσῃ τὸ σχέδιον τοῦτο, ἀπέστειλε, τὸν Ἀύγουστον διαμαρτυρίαν εἰς Ἀγγλίαν, σιγηλευδουσα ὡς αἰσχροὺς τὸν προτεινόμενον συμβιβασμὸν καὶ ἐπικαλουμένη τὴν πλήρη ἀνεξαρτησίαν τῶν Ἑλλήνων. Ἡ δὲ Ἀγγλικὴ Κυβέρνησις, εἰτε πρὸς καθυσχάσιν τῆς Πόλης, εἰτε ἐκ ζηλοτυπίας πρὸς τὴν Ρωσσίαν, εἰτε ἐπηρεασθεῖσα ἐκ τῆς διαμαρτυρίας τῆς Ἑλλάδος ἀπεδοκίμασε τὴν διαγωγὴν τοῦ ἐν Πειρουπόλει πρέσβεως τῆς, καὶ διεκοίνωσε ταῖς Αὐλαῖς, ὅτι ἐθεώρει καθήκον τῆς τὰ μὴ παρεμβῆ, ἐν ὅσῳ ἀπεποιούνη οἱ ἀντιμαχόμενοι πάντα συμβιβασμὸν. Τοῦτο δυσηρέστησε τὰς ἄλλας Δυνάμεις, μηδὲ τῆς Αὐστρίας ἐξαιρουμένης. Μετὰ τὴν ἀποχώρησιν τῆς Ἀγγλίας, ἐξήγησε

πάλιν ἡ Ρωσσία τὰ προτείνουσι τοῖς διαμαχομένοις οἱ τέσσαρες Σύμμαχοι, ἐκ συμφώνου τειρόμενον ἀναγκωρῆν, εἰς διενέργειαν τῆς εἰρήνης, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς Ἑσωτερικῆς Αὐτονομίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ὑποτελείας εἰς τὸν Σουλτάνον. Ἐπρόβαλε δὲ τὰ ὑποστηρίζουσι τὴν πρότασιν διὰ πειθαναγκαστικῶν μέτρων. Μὴ γενομένης δεκτικῆς τῆς προτάσεως ταύτης, διελύθη τὸ Συμβούλιον.

Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἶχον γεννηθῆ τρία Κόμματα ἐν Ἑλλάδι, τὸ Γαλλικόν, τὸ Ἀγγλικόν καὶ τὸ Ρωσσικόν, ἐκάστου τῶν Κομμάτων τούτων, κατὰ τὴν ἐαυτοῦ γνώμην πιστεύοντος, ὅτι θὰ ἐπὶ ἤρχετο ἡ ἀπελευθέρωσις τοῦ Ἑλλή. Ἐθνους. Ἀλλὰ καὶ αἱ ἀντιζηλῆσαι μεταξὺ τῶν Δυνάμεων ἐματαίουν πᾶσαν καλὴν προσπάθειαν αὐτῶν, καὶ ἐνεθάρρουν τὴν Τονρκίαν εἰς παράτασιν τοῦ Ἀγῶνος καὶ περιφρόνησιν πρὸς τὰ ὑπομνήματα αὐτῶν.

Ἐν τῷ μεταξὺ ἐν Μεσολογγίῳ ὁ Μαυροκορδάτος μετὰ τοῦ Βύρωνος, τῶν ἄλλων φιλελλήνων καὶ τῶν ἐγγχωρίων ἐπέσπευδον τὴν ὁχύρωσιν τῆς πόλεως. Ἐνῷ δὲ παρεσκευάζοντο ἐν Μεσολογγίῳ καὶ δι' ἐκστρατείας πέραν τῆς Αἰτωλοακαρναντίας, ὁ φόβος τοῦ ἀξιωματικοῦ Σάσου ὑπὸ τινος Σουλτῶν, καὶ ἡ ἐκ τούτου στάσις τῶν Σουλτῶν ἐν Μεσολογγίῳ, κατέστησεν ἄχρηστον τὸ σιδηρουργεῖον ὑπὸ τὸν Πάρην, ἀναχωρησάντων τῶν σιδηρουργῶν.

Τὸ κακὸν ὅμως τοῦτο ἐπεσφράγισεν ἄλλο μεγαλεῖτερον. Ἐνῷ ὁ Λόρδος Βύρων ἵππευε, τὴν 28 Μαρτίου, κατεβράχη, κατελήφθη δὲ μετ' ὀλίγον ὑπὸ σφοδροῦ πυρετοῦ καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας, ἐξέπνευσε, τὴν Δευτέραν τοῦ Πάσχα, 7 Ἀπριλίου 1824. «Πῶς», εἶπε τῷ ἱατρῷ του ἐπιμένοντι τὰ φλεβοτομήσῃ, «πῶς ὅλα τὰ ἱατρικὰ, ἀλλ' οὐδεμίαν ρανίδα αἵματος χύνω, κείμενος ἐπὶ τῆς κλίνης; πρόθυμος εἶμαι ν' ἀποθάνω ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης».

Μέγα πένθος ἐκάλυψε τὴν πόλιν. Τὴν ἐπαύριον τοῦ θανάτου, ἀναισθητος τοῦ ἡλίου, 37 κανονιαί, ἰσάριθμοι τῶν εἰδῶν τοῦ ἀποθανόντος, ἀνήγγειλαν τὸ μέγα δυστύχημα. Συγχρόνως ἐδόθη διαταγὴ τὰ κλεισθῶσιν ὅλα τὰ καταστήματα καὶ τὰ ἐργαστήρια. Ὁ λαὸς ἤρχετο καὶ τὸν ἠσπάζετο. Ἐγένετο δὲ μεγάλη κηδεία, ἡγουμένην τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Πορφυρίου. Ἀφοῦ δὲ ἀφηρέθη ἡ καρδιά του, ἐτάφη ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἀγίου Σπυρίδωνος, τὸ δὲ σῶμα ταριχευθέν, μεταφέρθη εἰς Ἀγγλίαν.

Ἐν ἐκ τῶν μεγίστων κακῶν, κατὰ τὴν

ἐποχὴν τοῦ Ἀγῶνος, ἦτο ἡ συνήθης κατηγορία ἐπὶ προδοσίᾳ τῶν ὑπεροχωτέρων ἀνδρῶν. Ὡσεὶ τὰ μὴ ἤρκει, ὅτι τὸ μεγαλεῖτερον στρατιωτικὸν πνεῦμα τῆς Ἐπαναστάσεως, ὁ Γεώργιος Καραϊσκάκης, εἶχε δυνεστεύουσαν ἢ τριτεύουσαν θέσιν εἰς τὴν ἀπονομήν τῶν στρατιωτικῶν ἀξιοματίων, κατηγορεῖται τὴν ὥρην καὶ ὡς προδότης. Διέμενεν ἐν Ἀνατολικῷ Ἀσθενῶν. Οἱ στρατιῶται του ἤρπασαν δύο προκρίτους Μεσολογγίτας καὶ τοὺς μετήνεγκον εἰς Ἀντιόκιον, διότι δύο μονοξυλάροι Μεσολογγίται ἐρράπισαν τὸν ἀνεμὶν τοῦ Καραϊσκάκη. Τὸ ἀληθὲς εἶνε, ὅτι μεταξὺ Καραϊσκάκη καὶ Μαυροκορδάτου ἐγεννήθη μίσος, ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι ὁ ὀπλαρχηγὸς οὗτος δὲν ὑπεισάσσετο εἰς τὸν Μαυροκορδάτον, ἀφ' ἑτέρου διότι οὗτος διέθετε τὰ τῆς Δ. Ἑλλάδος δικτατορικῶς, καὶ μάλιστα μετὰ τὴν σύναρσιν τοῦ δανείου καὶ τὴν ἡθικὴν ἐνίσχυσιν ὑπὸ τοῦ Βύρωνος καὶ τῶν ἄλλων φιλελλήνων.

Ἐπέκειτο δὲ σύρραξις μεταξὺ Μαυροκορδάτου καὶ Καραϊσκάκη, ὅτε οὗτος κατέλαβε διὰ 40 ἀνδρῶν τὸ Βασιλάδι. Ὁ Μαυροκορδάτος καλεῖ τοὺς ἐν Μπαμπίνῃ στρατοπεδεύοντας Κ. Μπότσαρη, Τσόγκαν, Στουρνάραν καὶ λοιποὺς μετὰ 1500 πρὸς ὑπεράσπισίν του. Ἐπειδὴ ὅμως προσέτερεγον οἱ στρατιῶται προθυμότερον εἰς τὸν Καραϊσκάκην ἔπρεπε τὰ συντριβῆ ἡθικῶς, διὰ τῆς συκοφαντίας ἐπὶ προδοσίᾳ. Συνιστᾷ ὁ Μαυροκορδάτος ἐπιτροπὴν ἐκ στρατιωτικῶν καὶ πολιτικῶν ὁπαδῶν του, εἰς ἣν μετέσχε καὶ αὐτός, ἥτις ἀποφαίνεται, ὅτι ὁ Καραϊσκάκης εἶναι ἐπίβουλος τῆς Πατρίδος, καὶ ὅτι συνεννοεῖται μετὰ τῶν ἐχθρῶν, ἐν συνεννοήσει μετὰ τοῦ Βαρνακιώτου, ἀφοῦ παρασύρωσι καὶ ἄλλους χιλιάρχους, τὰ παραδώσωσι τὸ Μεσολόγγι. Δὲν τολμῶσιν ὅμως τὰ ἐφαρμόσωσι καμμίαν ποινὴν κατὰ τοῦ Καραϊσκάκη, δὲν ἀσθενούντα παρέλαβον ἐπ' ὤμου 4 στρατιῶται, καὶ μετὰ 300 ἄλλων μετέφερον εἰς Καρπενήσι. Ἐγένετο ἐκπτώσις τῶν βαθμῶν καὶ ἀξιοματίων του ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις διεκήρυξε τὴν προδοσίαν τοῦ Καραϊσκάκη. Ὁ Λαὸς ὅμως γνωρίζων, ὅτι πᾶσαι αἱ κατηγορίαι αὐταῖς ἦσαν ἐκ κομματικῆς ἐμπειρίας, ἠκολούθει ἐνθέρμως τὸν Καραϊσκάκην, εἰς τὴν στρατιωτικὴν ἀξίαν τοῦ ὁποῦν διέπλεπεν δοθέντερον τῶν διοικούντων. Βεβαίως ὁ Καραϊσκάκης ἐξήγησε τρία ἀκόμη ἔτη, καὶ ἐδείξεν ὁπλίος ἦτο, πολλοὶ δὲ ἐκ τῶν ὑπογραμμάτων τὴν καταδίκην διηκόνουν τὴν μνήμην των, διότι εἶχον τὴν τύχην τὰ ὑπηρετήσω-

σιν ὑπὸ τὸ ἔξοχον τοῦτο τέκνον τοῦ Βάλιου. Ἀλλὰ τί κρίμα ἀνὴρ ὡς ὁ Μαυροκορδάτος τὰ κυριεύεται ὑπὸ τοιούτου πάθους πρὸς τοὺς ἀντιπάλους αὐτοῦ, ὥστε ἡ Ἱστορία τὰ διστάζῃ ν' ἀπονείμῃ αὐτῷ τὸν στέφανον τοῦ ὑπεροχωτέρου πολιτικοῦ ἀνδρὸς τῆς Ἐπαναστάσεως, ὅλος καθ' ἱκανότητα ἦτο. Εἶχε πραγματοποιηθῇ τότε καὶ τὸ πρῶτον δάριον, καὶ δυστυχῶς τὰ ἱερὰ ἐκεῖνα χρήματα ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐν Πελοποννήσῳ καὶ ἐν Στερεῇ πρὸς δημιουργίαν οὐχὶ ἐθνικοῦ στρατοῦ, ἀλλὰ πρὸς κομματικὴν ἐνίσχυσιν τῶν διαχειριζομένων αὐτά, διὰ τῆς υποδάψεως τῆς φρονητικῆς, ἄλλως, ἀντιζηλίας μεταξὺ τῶν ἀπλοϊκῶν ἐκείνων ἀγωνιστῶν, καὶ τῆς παροχῆς τῶν μέσων τῆς στρατιολογίας. Ὅποιαν διαστροφὴν φέρει εἰς τὸν ἄνθρωπον ὁ φανατισμὸς καὶ ἡ πολιτικὴ δόξῃς!

Ἐνῷ δὲ ταῦτα ἐτελοῦντο ἐν τῇ Δ. Ἑλλάδι ἐκαλεῖτο ἐν Σαλόνις Συνέλευσις τῆς ὁλῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος, καθ' ἣν ἐπεκορήσαν καὶ ἐθεοπίσθησαν σωφρονέσταις ιδέαι ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ὀδυσσεὺς Ἀνδρούτσου. Τὸ θέσιμα τῆς Συνελεύσεως ταύτης δημοσιεύεται καὶ διότι μετέσχον ἄνδρες καὶ ἐκ τῆς Δ. Ἑλλάδος καὶ διὰ τὰς σάφρονας ἐπιταγὰς αὐτοῦ.

Α') Οἱ τὰ πολιτικὰ διωριζόμενοι τὰ κλῆμνοσι τὸ γένος των, συνάγοντες τὰ εἰσοδήματα κατὰ ἐπαρχίας κτλ.

Β') Οἱ στρατιωτικοὶ τὰ μὴ ἀνακαίωννται εἰς τὰ πολιτικὰ οὐδὲ εἰς τὰ εἰσοδήματα καὶ τὰ μὴ περιφρονῶνται ἀνεὺ ἐγγράφου τοῦ στρατηγοῦ των.

Γ') Νὰ διορισθῶν κριτήρια εἰς κάθε ἐπαρχίαν.

Δ') Οἱ παροιστάται τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος τὰ εἶναι ὅλοι σύμφωνοι. γὰρ εἰς τὰ λαβὴν καὶ εἰς τὸν πόλεμον εἰς καμμίαν ἁσπίδα ἐναντίον τῆς Διοικήσεως. Οἱ παραβάται τὰ ἀποβάλλονται τοῦ Βουλευτικοῦ σώματος καὶ οὐδεὶς τὰ ὑποστηρίξει αὐτοὺς.

Ε') Οἱ παραβάται ὑπογορεύονται τὰ παιδεύονται κατὰ τοὺς νόμους χωρὶς τὰ ὑποστηρίξονται ἀπὸ κανένα.

ΣΤ') Κανεὶς στρατιωτικὸς τὰ μὴ ἠμπορῇ τὰ βάλῃ τὰ λεγόμενα καπάκια (μισοικὴ διαλλαχὴ) καὶ τὰ ἀσφύρουν τοὺς Ἕλληνας τὰ ἀνακαίωννται μετὰ τοὺς Τούρκους.

Ζ') Ὅσοι γοιστῶσι ἀπὸ τοιοῦτο πῆσον κατέστησαν εἰς Ἑλλάδα, τὰ εἶναι δεκτοὶ ὡς ἀδελφοί, καὶ τὰ σπένδουσιν καὶ τὰ πληρώνουσιν τὰ αὐτὰ μετὰ τοὺς αὐτόνθους. Ἡ λέξις «ξένος» τὰ λείπῃ μεταξὺ Ἑλλήνων.

Η') Νὰ εἶναι ὅλοι εὐπειθεῖς εἰς τὴν Διοίκησιν καὶ νὰ μὴ ἐναντιώνωνται εἰς τὰς διαταγὰς τῆς.»

Σάβωνα, 24 Ἀπριλίου 1824. Ὁδυσσεὺς Ἀνδροῦτσος, Πανουριάς, Ἀλέξ. Βλαχόπουλος, Δήμος Σκαλιτσάς, Γεωργάκης Δουβονιώτης, Ἀνδρότσος Σαράκας, Δήμος Τσέλιος, Ἀλέξης Μυλωνάς, Ἐπίτροπος Μήτσου Κομπογιάννη, ἀπεσταλμένου Δ. Ἑλλάδος, Λουκᾶς Ἀλεξανδρῆς, Ι. Παναγιώτου, Βλάχος Παπασωτήρης, Θανασούλας Ἀλεξίου, Π. Ι. Οἰκόνμου ἐκ Σαλώνων, Ἀναγ. Νικολάου, Ἀναγ. Λιδωρίκης, Ἀναγ. Σταματόπουλος, Ἀναγ. Γκολφόπουλος, Γεωργάκης Κουσουλάς, Τουρκοχωρίτης, Γεώργ. Βαλινός, Τάσης Μαγγίνας, Ι. Φίλωνος, Λάμπρος Νάκος, Ν. Ζαχαρίτσας ἐκ Ἀθηνῶν, Φράγκος Βουζάκης ἐκ Θηβῶν, Διονύσιος Δημητρίου ἐκ Ζητιουνίου, Ι. Βουλῆς, Βασιλόπουλος, Γεώργ. Ἀλκώρης, Ἀναγ. Κατοικαπῆς.

Παρὰ τὰ διάφορα πολιτικὰ γεγονότα, παρεσκευάζετο στρατὸς καὶ πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῆς Ναυπλίου καὶ ἀναζωπύρωσιν τοῦ φρονήματος τῶν πέραν τοῦ Μακρινόρους Ἑλληνικῶν πληθυσμῶν. Κατὰ τὰ τέλη Μαΐου τοῦ 1824 συνήλθον πολλοὶ ὀπλαρχηγοὶ ἐκ τῆς Δ. Ἑλλάδος κατὰ τὴν Μεγάλην φτέρην τοῦ Βάλιου καὶ ἀπεφάσισαν νὰ εἰσβάλωσιν εἰς Ραδοβίζι. Τὴν 1 Ἰουνίου γίλιοι ἐκλεκτοὶ ὑπὸ τοὺς Τσόγκα, Ἀναγ. Καραγιάννη, Δήμον Τσέλιον, Γιαννάκη Ράγκον καὶ Γρηγόριον Διακατᾶν εἰσβάλλουσιν εἰς Σκουληκαριὰν, ἐκδιώκοντι τὸν ὀπλαρχηγὸν αὐτῆς Ντιὸλαν Μπακόλαν, υἱὸν τοῦ ἀποθανόντος πρὸς τοὺς Γώγον, καὶ ἐπιβάλλουσιν τὸν Κώσταν Οἰκονόμου. Ἐκεῖθεν μέρος τῶν Ἑλλήνων, ὑπὸ τῶν ἐκ Σκουληκαριᾶς ἐκστρατεύουσιν εἰς Τσουμέρκα, Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκστρατεία αὕτη ἀπέτυχε, καὶ ὁ Μπακόλας ἀνακατέλαβε τὴν Σκουληκαριὰν, τῇ βοηθείᾳ τοῦ Ταχῆ Ἀμπάζη. Παύεινται δὲ φυλάσσοντες τὰς διόδους τοῦ Μακρινόρους ὁ Ἰσκος, Σωτήρ. Στρατός, Βλαχόπουλος, Μακρῆς καὶ Πεσλῆς.

Μεσοῦντιος τοῦ Ἰουλίου, ἦλθεν ἡ εἰδησις, δι' οἱ Τούρκοι παρεσκευάζονται εἰς Κομπότι, ὅπως εἰσβάλωσιν εἰς Ἀχαρναίαν, ὑπὸ τὸν Βρωῆν. Τὰ ὀχυρωματικὰ ἔργα τοῦ Μεσολογγίου ἐπεσπεύδοντο, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ Κοκκίνη. Ἐσχηματίσθη δὲ καὶ τὸ στρατόπεδον τοῦ Αἰγοδισίου, τοῦ ὁ-

ποίου ἀπόσπασμα ἐκ 400 ὑπὸ τὸν Κουσουρῆν καὶ Στρεπῆσιον, ἀξιωματικοὺς τοῦ Τσόγκα, παρεφύλαττον εἰς Λειβάδι, ἔτερον ἐξ 600 ὑπὸ τὸν Τσέλιον εἰς Ἀετὸν. Οἱ Ἰσκος Ράγκος, Σαδήμας καὶ Διακατᾶς παρεφύλαττον εἰς Βαρετάδα καὶ Ἀγραπιδιὰν τοῦ Βάλιου. Ὁ Βλαχόπουλος μετὰ τῶν Βλαχαϊτῶν καὶ Ἀποκονιτῶν παρεφύλαττον εἰς Δογρί. Ἐξευρέθη δὲ καὶ τόπος κατὰλληλος πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν γυναικωπαίδων καὶ γεροντῶν. Μεταξὺ Προσοῦ, Κραβάρων καὶ Παρπηνησίου ὑπάρχει τόπος, πανταχόθεν ὑπὸ κρημνῶν περιβαλλόμενος, Ἀποκλείστω ἀνομαζόμενος, καὶ μόνον διὰ μιᾶς δυσβάτου ὁδοῦ ἐπικοινωνῶν, κατὰ τὴν βορείαν πλευράν. Ὀχυρώσαντες τὴν στενὴν αὐτῆς εἴσοδον καὶ ὑπὸ φρουρὰν Προσοιωτῶν, ἡγουμένον τοῦ Γουδέλη, ἐξησφάλισαν πολλὰς χιλιάδας ἀδυνάτων, ὧν μέρος τῶν ἐξόδων ἀνέλαβεν ὁ Γεώργ. Δέλης. Περὶ τὰς 20 Ἰουλίου 5 χιλιάδες Ἀλβανοὶ ἱππεῖς καὶ πεζοὶ ἀπέβησαν εἰς Καρασασαῶν, ὑπὸ τὸν Βρωῆν. Ἀλλ' ὁ δυστυχὴς οὗτος στρατάρχης ἐστρατολόγησε καὶ ἐξεστράτευσεν κατὰ τῆς Δ. Ἑλλάδος μόνον κατόπιν αὐστηρῶν διαταγῶν. Τὸν ἐκτύπησαν ὅμως οἱ Ἕλληνες παρὰ τὸν Πέροσθον, Κατοῦναν, Μαχαλᾶν καὶ Ἀγραπιδιὰν, καὶ τὸν κατεδίωξαν νυκτιποροῦντα εἰς Βραχῶν. Ἐκεῖ οἱ Τούρκοι ἤρπασαν ζῶα τινὰ, 25 γυναικας καὶ ἔφαξαν 40 ἀσπλους, ὧν τὰς κεφαλὰς, ἔστειλαν εἰς τὸν Δερβίσην. Ἐν Βραχωρίῳ, μαθὼν ὁ Ὁμέρ Βρωῆνης τὴν ὀχύρωσιν τοῦ Μεσολογγίου καὶ λόγῳ τῶν ἐν Ἀλβανίᾳ ταραχῶν, ἔφυγε, τῇ 6 Νοεμβρίου διὰ τοῦ Μακρινόρους. Παρὰ τὸν Καρασασαῶν καὶ Σιάνον ὁ Θανάσης Μπαλάς καὶ Νάσος Γιάννου, ἀξιωματικοὶ τοῦ Ἰσκου, ἐκτύπησαν τοὺς Τούρκους καὶ ἐφένυσαν καὶ συνέλαβον 16 Λακκιώτας, φυλάσσοντας τὰς ἡμιόνας. Περιῆλθεν ἔκτισε ὁ Βρωῆνης εἰς τὴν δυσμένειαν τῆς Πύλης καὶ ἀνεκλήθη ἐκ τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τῆς Δ. Ἑλλάδος.

Χάριν τῆς πολιτικῆς συντάξεως τῆς Δ. Ἑλλάδος, ὁ Μαυροκορδάτος συνεκάλεσεν ἐν Ἀνατολικῷ τὴν 17 Δεκεμβρίου 1824, συνέλευσιν στρατιωτικῶν καὶ προκρίτων. Ταύτην ἀπήρτισαν τὰ ἑξῆς μέλη:

Στρατιωτικά:

Οἱ στρατηγοὶ Γ. Τσόγκας (προέεδρος), Νότης Μπότσαρης, Νικ. Σιουρνάρας, Ἀλ. Βλαχόπουλος, Δ. Μακρῆς, Γιαννάκης Ράγ-

κος, Χρήστ. Μακρῆς, Κων. Σαδήμας, Ἀντιστράτηγοι Γεώργ. Κώστα Βελῆς, Δήμος Τσέλιος, Χιλίαρχοι Γρηγόρ. Διακατᾶς, Χρήστος Νιάφας, Ἀποστόλης Κουσουρῆς, Σπύρος Κομπογιάννης, Κων. Βλαχόπουλος, Ἀναγ. Καρπούνης, Βασίλειος Χασάπης, Κων. Λεπινιώτης, Σωτήριος Κοντζαμάνης, Σωτ. Γιώτης, Λαμπρούσης Φωτομάρας, Κίτσος Κώστας, Σπύρος Λάμπρος, Ἀναγνώστης Καραγιάννης, Κώστας Δεληγιάννης, Σιάδης Κατοαρός.

Καπεταναῖοι: Γιαννάκης Σούκας, Δημ. Στέφας, Βαγ. Κίτσον, Κομπογιάννης, Ἀλέξης Μουρελάς, Κώστας Οἰκονόμου.

Προΐχοντες:

Ἀνατολικῷ: Σ. Κουρκομελής, Κων. Τσάλας, Μήτσος Φραγκούλης, Ἀνδρ. Οἰκονομόπουλος, Εὐθύμιος Βασιλάκης, Ἀθ. Παλκουσουριάς, Ἀναγ. Κίτσον.

Μεσολογγίου: Ἀλέξ. Τιμπαπουράκης, Σπύρος Τρικούτης, Νικ. Καρμπούνης, Ἀπόστ. Καράλης, Δημ. Πλατύκας, Νικ. Δροσίνης (προσωρινὸς Ἀδραϊκῶντιστας).

Ζυγῷ: Γρηγ. Λαδάς, Τάσης Φίλον, Ἀπόστ. Καραϊζογιάννης (προσωρινὸς) Κ. Σταυρόπουλος, Π. Κούτας.

Ξηρομέρον: Πέτρος Γεροκώστας, Τάσης Μαγγίνας, Γ. Μπάμπης, Ἐπαμειλῶνδας Μανρομμάτης, Παπαλέων Μαγγίνας, Ἀν. Χαροκόπος, Γ. Κόρκας (προσωρινοὶ) Γεροδημήτρης, Γεώργ. Κεχροθαννάσης.

Βονίτης: Γεώργ. Σουλτάνης, Δ. Δερβενάγας, Γεώργ. Σιάδης.

Βάλιον: Κ. Καραγιάννης, Ἀν. Μπαλάς, Β. Χασκῶνης, Ι. Κλωτσιώτης.

Βλοχῷ: Παπασωτήρης, Σελιχοβίτης, Γιαννάκης Χαλκιδίτης, Παπαδημήτρης, Καραμπολῆς, Νικ. Σιάκος.

Ἀποκούρον: Β. Βουτυράς, Κ. Ροῦμπος, Ι. Παπαγεωργίου, Γ. Τσακιάνης, Νάσος Ἰλακωίτης.

Βερεϊκοῦ: Θανάσης Μπογάσιος, Χρ. Φραμαλῆς, Ι. Βλάχος, Διονύσιος Γ. Καραβῆς.

Κραβάρων: Γ. Μιχαλόπουλος, Κ. Ζαλιωτιανός, Τάσος Στραβοδημήτρης.

Καρπηνησίου: Ζαχαράκης Μπατζῆς, Γ. Δέλης, Ι. Ντελαμπήρας, Δ. Γουδέλης.

Ἀργαῶν: Καραϊσκος Χρυσιώτης, Θανάσης Σπολαλιώτης, Ζάχος Τριανταφυλλῆς, Γ. Καραβῆς, Μπουλιδιώτης, Δ. Παπαγιαννοστρηιώτης, Ι. Χρήσιον.

Ἡ Συνέλευσις αὕτη ἐπεκύρωσε οὐρανὸν ὅλην νομικῶν διατάξεων τ. ε., ἐκανόνισε τὰ τῶν δημοσίων προσόδων, κατέστησεν εἰς τὰς πόλεις φρουρὰς καὶ ἀστυνομίαν, ἔταξε μισθοφορίαν εἰς τοὺς στρατιώτας καὶ συνέταξε συμβούλιον πολεμικῶν ἐκ τῶν Ι. Τρικούπη, Γ. Αἰνιάνος, Τ. Μαγγίνα καὶ Π. Γαλιάνη, καὶ στρατιωτικῶν ἐκ τῶν Νότη Μπότσαρη, Μ. Κομπογιάννη, Ν. Σιουρνάρα. Συνέστησε δὲ καὶ δύο Πρωτοδικεῖα, τὸ μὲν ἐν Μεσολογγίῳ, τὸ δὲ ἐν Ἀνατολικῷ, καὶ ἐν δικαστήριον ἐπικλήτων ἐν Μεσολογγίῳ. Συνέστη δὲ καὶ ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν Ράγκου, Δροσίνης, Τσάλα, Τσεκούρα, Χαλκούνη, Πλαστῆ, Φίλου, Διαλέτη, Σταῖκου καὶ Χρήστου, ὅπως ἐξετάσῃ τοὺς διαφόρους λογισμολογισμοὺς καὶ τὰς κατηγορίας κατὰ τῶν στρατηγῶν Πεσλῆ, Φραγκίστα καὶ Γαλῆ ἐπὶ διαφόροις ἐκτροπαῖς τῶν στρατιωτῶν αὐτῶν.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν δ' ἐκείνην οἱ ἐμφύλιοι σπαραγμοὶ ἐν Πελοποννήσῳ εἶχον φθάσει εἰς τὸ κατακόρυφον. Οἱ δὲ ἐξάδελφοι Ἀνδρέας Ζαῖτης καὶ Ἀνδρ. Λόντος μετὰ τοῦ νεαροῦ στρατηγοῦ Ἰωάννου Νοταρᾶ καὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ Σιοῖνη, διωκόμενοι ἐν Πελοποννήσῳ, κατέφυγον εἰς τὴν Στερεάν, καὶ ἀπεβίβασθησαν εἰς τὸ τρίωρον ἀπέχον τοῦ Μεσολογγίου νησίδιον Προκοπάνιστον. Οὗτοι παρεδόθησαν εἰς τὴν Διοίκησιν τῆς Δ. Ἑλλάδος, καὶ ἐγένοντο δεκτοὶ μετὰ πολλῶν φιλοφρονήσεων. Τοὺς ἐκράτησαν ἐν Ἀνατολικῷ, Κατοχῇ καὶ Ζαβέσῳ ὑπὸ τὴν ἐγγύτησιν τῶν στρατηγῶν Τσόγκα, Μακρῆ, Ράγκου καὶ Βλαχοπούλου. Παρὰ τοῦ Τσόγκα ἐβλήθη λόγος διὰ τὴν ἰδιαιτέραν φιλοξενίαν, διότι δὲν παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς τὴν Κυβέρνησιν. Μετὰ ταῦτα τὰ ὀργανωμένα σώματα Τσόγκα, Μακρῆ, Σιουρνάρα καὶ Ράγκου ἐμεινόν ἐλεύθερα, ἵνα χρησιμοποιηθῶσι κατ' ἀνάγκην. Ἀνετέθη δὲ ἡ φύλαξις τοῦ Καρασασαῶ εἰς τὸν Καραγιάννην, Σαδήμαν, Κ. Βλαχόπουλον, Φλ. Μαυρομμάτην καὶ Λάμπρον Φωτομάραν, εἰς δὲ τὸν Νότη Μπότσαρη, ἔχοντα ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ τῶν Σούκας, Σπύρου Μίλιον, Κ. Οἰκονόμου, Γιαννάκη Σιγᾶτον καὶ τὸν Καραγιάννην, ἀξιωματικῶν τοῦ Ἰσκου, ἀνετέθη ἡ φρουρὰ τοῦ Μακρινόρους.

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

ΞΕΝ. ΜΑΥΡΟΜΑΤΗΣ

Τυπογραφικὰ Καταστήματα
«ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ»

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΣΑΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ

Ο ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΓΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΓΕΡΟΥΣΙΑΣ

Ἐδημοσιεύθη πρό τινων ἡμερῶν εἰς ἑσπερινὴν ἐφημερίδα τηλεγράφημα ἐκ Παρισίων τιτολογούμενον ἡ «Γαλλικὴ Βουλὴ κατὰ τῆς Γερουσίας» καὶ τὸ ὅποιον βεβαίως θὰ συνεκίνησε τοὺς θιασώτας καὶ θαυμαστας τοῦ Γαλλικοῦ Πολιτεύματος.

Τὸ τηλεγράφημα ἔλεγεν:

«Τοὺς πολιτικοὺς κίβλους ἀπασχολεῖ ζωηρῶς ἡ ἐκδηλωθεῖσα ἡδὴ διάστασις μεταξὺ Βουλῆς καὶ Γερουσίας εἰς τὸ ζήτημα τοῦ οἰκονομικοῦ προγράμματος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ἐπιτροπῇ τῆς Γερουσίας, ἐψήφισε τὸ σύνολον τῶν φορολογικῶν νομοσχεδίων, μέρος τῶν ὁποίων εἶχεν ἀπορρίψει ἡ Βουλὴ.

Ἡ στάσις αὕτη τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γερουσίας προεκάλεσεν ἤδη τὴν ἐξέγερσιν τῆς Βουλῆς, ἥτις ἀναμένει τὸ ἀποτέλεσμα τῆς σημερινῆς ἐν τῇ Γερουσίᾳ συζητήσεως, ὅπως κανονίσῃ τὴν στάσιν τῆς ἐναντι τοῦ Σώματος τούτου.

«Μεταξὺ τῶν βουλευτῶν βεβαιούται, ὅτι δὲν θὰ εἶναι δεκτὴ ἡ ὑπὸ τῆς Γερουσίας μεταβολὴ νομοσχεδίου τόσης σοβαρότητος, τονίζουσιν δέ, ὅτι ἡ ἐνδεχομένη οἱσὶς τῶν δύο Σωμάτων θ' ἀποβῇ εἰς ζημίαν τοῦ θεσμοῦ τῆς Γερουσίας, ἥτις, ἀποτελούμενη ἐκ μελῶν, μὴ προερχομένων ἐκ καθολικῆς καὶ ἀμέσου ψηφοφορίας, δὲν δικαιούται νὰ ἀντιτίθεται πρὸς τὴν θέλησιν τῶν ἀπ' εὐθείας ἐκπροσωποῦντων τὸν λαόν.»

Ἐν τῇ αὐτῇ δὲ ἐφημερίδι καὶ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἡμερομηνίαν ἕτερον τηλεγράφημα ἐκ Λονδίνου ἀναφέρει ὅτι ὁ Ἄγγλος Πρωθυπουργὸς προσέβη εἰς δηλώσεις καθ' ἃς τὸ ζήτημα τῆς μεταρρυθμίσεως τῆς Βουλῆς τῶν Λόρδων ἐξετάζεται ἐπιμελῶς ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐξ ἀφορμῆς τῶν εἰδήσεων τούτων ἐνεθυμήθημεν τὸ ἱστορικὸν τῆς προσφάτου καταργήσεως μιᾶς Γερουσίας, ἥτις μάλιστα ὑπὸ τινων ἐχαιρεισθήσῃ ὡς ἡ ἀπαρχὴ τῆς καταργήσεως πάντων τῶν δευτέρων νομοθετικῶν σωμάτων, καὶ πολλῶν μᾶλλον διότι τὸ καταργήσαν τὴν Γερουσίαν τὸν Κράτος περιλαμβάνεται εἰς τὰ κράτη τοῦ παγκοσμίου Βρετανικοῦ συγκροτήματος, τῶν ὁποίων εἶναι γνωστὴ ἡ ἀνέκαθεν σιτορὰ πόδοις εἰς τὸν θεσμὸν τῶν δύο νομοθετικῶν σωμάτων.

Τὸ ἐν λόγῳ Κράτος εἶναι ἡ Κουηνολάνδη, τρίτον κατὰ πληθυσμὸν καὶ ἑκταστὴν μέλος τῆς Αὐστραλιανῆς δημοσπονδίας, ἡ δὲ κατάργησις τῆς Γερουσίας τὸν ἐπισημῶς μόλις προσφάτως, ἦτοι τὴν 11ην Μαρτίου 1922 καὶ ἀφοῦ διήρυνσε βίον 63 ἐτῶν.

Κατὰ τὸ παλαιὸν Πολίτευμα, τὸ Παλαιόν τῆς Κουηνολάνδης συνέκειτο ἐκ μιᾶς αἰρετῆς ὑπὸ τοῦ λαοῦ Κάτω Βουλῆς, γνωστῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα ἡ Νομοθετικὴ Συνέλευσις καὶ μιᾶς Ἀνω Βουλῆς, ἐξ ἰσοβίων μελῶν, κατὰ θεωρίαν μὲν διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Βρετανικοῦ Στέμματος, πράγματι δὲ ὑπὸ τοῦ κρατοῦντος ἐν τῇ Κυβερνήσει πολιτικοῦ κόμματος, καὶ καλουμένου τὸ Νομοθετικὸν Συμβούλιον.

Κατὰ τὸ νέον ἥδη σύνταγμα ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἐν Κουηνολάνδῃ περιέχεται εἰς χεῖρας μιᾶς ἀπλῆς Βουλῆς, τὴν Νομοθετικὴν Συνέλευσιν, ἐνῶ ἡ ἐξουσία τῆς ἀρνητικῆς τῶν Νόμων παραμένει εἰς χεῖρας τοῦ Βρετανικοῦ Στέμματος.

Ὁ Ἰουλιανὸς Πήγρος γράφων ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐν τῇ «Συγχρόνῳ Ἱστορίᾳ» λέγει ὅτι ἡ κατάργησις τῶν Ἀνω Βουλῶν ὅλων τῶν ἐπὶ μέρους Κρατῶν, καθὼς καὶ τῆς Γερουσίας τῆς Αὐστραλιανῆς Ὁμοσπονδίας εἶναι τὸ προέχον ζήτημα ἐν τῷ προγράμματι τοῦ Αὐστραλιανοῦ ἐργατικοῦ κόμματος, καὶ ὅτι ὡς ἐκ τούτου ἡ κατάργησις τοῦ Νομοθετικοῦ Συμβουλίου (τῆς Γερουσίας δηλ.) τῆς Κουηνολάνδης σημειώνει ἐποχὴν εἰς τὴν πολιτικὴν ζωὴν τῆς Αὐστραλιανῆς Ἠπείρου. Διότι εἶναι τὸ κορυφαίον μίαν ἐπιμόνον προσπάθειαν καὶ διότι δίδει εἰς τὴν Κουηνολάνδην τὴν ἐξαιρετικὴν θέσιν τοῦ νὰ εἶναι τὸ μόνον κυρίαρχον Κράτος ἐν τῇ Βρετανικῇ Αὐτοκρατορίᾳ, τὸ ὅποιον ἔχει ἐν μόνον Νομοθετικὸν Σῶμα. Ὑπάρχον πολλοὶ ὀφθοί, λέγει ὁ Πήγρος, ὅτι ἀκόμη καὶ τὴν τελευταίαν σιγμὴν ἡ Βρετανικὴ Κυβέρνησις δὲν θὰ ἐπέτρεπεν ὅπως, ἐν τῶν κυρίαρχων Κρατῶν τῆς Βρετανικῆς Αὐτοκρατορίας καταστρέφῃ ὄργανον, τὸ ὅποιον μέχρι τοῦδε θεωρεῖται βασικὸν εἰς τὸ Βρετανικὸν Κοινοβουλευτικὸν σύστημα, τὴν ἀντιπροσωπευτικὴν δημοκρατίαν καὶ σχεδὸν συμφυὲς μετὰ τὴν Βρετανικὴν φυλὴν. Ἀλλ' ἡ ἀρχὴ τῆς αὐτοδιαθέσεως

ἐνίκησε. Τὴν 11ην Μαρτίου 1922, ὁ Οὐτίνσιον Τσῶρτσιλ, ὑπουργὸς τῶν Ἀποικιῶν, ἐτηλεγράφησε πρὸς τὸν Κυβερνήτην τῆς Κουηνολάνδης ὅτι «ἡ Α. Μεγαλειότης δὲν θὰ προσαρτῇ ὅπως ἀσκήσῃ τὸ βέτο αὐτῆς» ὅσον ἀφορᾷ τὴν κατάργησιν τοῦ Νομοθετικοῦ Συμβουλίου τῆς Κουηνολάνδης.

Ἡ ἱστορία τοῦ ἀντιγερονσιαστικοῦ ἀγῶνος εἶναι ὡς ἐξῆς: Κατὰ τὰς γενικὰς ἐκλογὰς τοῦ 1915 τὸ ἐργατικὸν κόμμα ὑπερισχύσας ἀνέλαβε τὴν διακυβέρνησιν τῆς χώρας. Οἱ πολιτικοὶ τὸν ἀρχηγὸν ὅμως ταχέως ἀνεῦρον δι καίτοι διέδενον τὴν λαϊκὴν δύναμιν καὶ τῆς πλειοψηφίας τῆς Κάτω Βουλῆς, ἐν τῇ Ἀνω Βουλῇ (τῷ Νομοθετ. Συμβουλίῳ) δὲν διέδενον εἰ μὴ δύο μόνον μέλη ἐπὶ συνόλου 37 μελῶν, ἐκλεχθέντων διὰ βίον ὑπὸ τῶν προκατόχων Κυβερνήσεων. Ἡ δὲ συνέπεια ὅτι τὰ νομοσχέδια τῆς Κάτω Βουλῆς ἢ μετεβάλλοντο πέραν πάσης ἀναγκαστικῆς ὑπὸ τῆς Ἀνω Βουλῆς ἢ ἀπερρίπτοντο.

Τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1915, ἡ Κυβέρνησις εἰσηγήθη μέτρον καταργήσεως τοῦ Νομοθετ. Συμβουλίου (τῆς Γερουσίας δηλ.) διὰ τοῦ δημοψηφίσματος. Ὅτε ὅμως διεξήχθη τοῦτο μετὰ διεΐαν ἢ συνταγματικότητος τὸν διημφισθητήν ἐνώπιον τῶν Αὐστραλιανῶν δικαστηρίων. Τὸ δημοψήφισμα ἀπέβη ἥττα διὰ τὴν Κυβέρνησιν, καὶ οἱ κατὰ τῆς καταργήσεως ἐνίκησαν μετὰ πλειοψηφίαν 60.000 ψήφων.

Τὸ 1918 ὅμως ἡ Κυβέρνησις ἀνέγραψε πάλιν εἰς τὸ πρόγραμμά της τὴν κατάργησιν τῆς Γερουσίας καὶ ἐπανεξελέγη μετὰ μεγαλύτεραν πλειοψηφίαν ἐκείνης ἢς ἔτυχεν τῷ 1915. Μία τῶν πρώτων ἀποφάσεών της εὐθὺς μετὰ τὴν ἐπανεκλογὴν της ἦτο νὰ ἐφαρμόσῃ τὴν κεφαλικὴν ποινὴν ἀπ' εὐθείας καὶ ὅχι νὰ προσφύγῃ εἰς τὸ δημοψήφισμα. Κατὰ τὸ Σύνταγμα τῆς Κουηνολάνδης, ὅπως καὶ τῆς Μητροπόλεως, ὁ ἀριθμὸς τῶν μελῶν τοῦ Συμβουλίου δὲν ἦτο ὁρισμένος. Μετὰ τὴν συναίνεσιν τοῦ Κυβερνήτου, ἡ Κυβέρνησις ἠδύνατο νὰ ἀξήσῃ τὸν ἀριθμὸν ὅσον ἤθελεν. Ἐξαικοῦσα τὴν δύναμιν ταύτην, ἡ Κυβέρνησις ἤρρισε νὰ ἀξήσῃ ἑκατὸν τὰ μέλη του με τοὺς ἐποσηρικότητας της. Ἀλλὰ καὶ τοῦτο δὲν ἠλάττωσε τὴν πολεμικότητα τοῦ Συμβουλίου. Σπουδαῖα νομοθετήματα ἠκυροῦντο εὐθὺς ὡς ἐψηφίζοντο. Τέλος τὸ μοιραῖον ἐπῆλθεν. Ἡ Κυβέρνησις τῷ 1920 εἰσηγήθη τὴν φορολογίαν τῶν μεγάλων γαιῶν. Ἡ Κάτω Βουλὴ παρεδέχθη, ἡ Ἀνω Βουλὴ πεισιμόνως ἤρνήθη.

Καὶ λέγομεν διὸ ἡρνήθη πεισιμόνως, διότι ἡ φορολογία τῶν μεγάλων γαιῶν ὑπῆρξεν ἐν τῶν κυριωδεστέρων ζητημάτων τοῦ προγράμματος τοῦ ἐργατικοῦ κόμματος, τὸ ὅποιον ἡ λαϊκὴ ψῆφος ἐπανειλημμένως ἀνέδειξεν. Σημειωτέον δὲ ὅτι κατὰ τὴν ἰσχύνσαν νομοθεσίαν αἱ μικρότεροι γαῖαι ἐφορολογοῦντο βαρύτερον. Καὶ τοιοῦτο τὸ Κυβερνήτης ἐδέχθη νὰ υπογράψῃ τὸν διορισμὸν 14 νέων Γερουσιαστῶν, ὁπαδῶν τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐκτοτε, καὶ καθ' ὅλην τὴν Κοινοβουλευτικὴν σύνοδον τοῦ 1921, ἡ Κουηνολάνδη δὲν εἶχε πρακτικῶς παρὰ μίαν καὶ μόνην Βουλὴν, καίτοι τὸ δεύτερον νομοθετικὸν σῶμα, ἡ Γερουσία της, ἐλειτούργει, κανονικῶς. Ἡ κυβερνητικὴ πλειοψηφία ἦτο τόση, ὥστε δὲν ἦτο παρὰ μία μηχανὴ νὰ υπογράψῃ ἅπλως Ὁ. Κ. (δηλ. ἔχει καλῶς) εἰς τὰ διάφορα νομοθετικὰ μέτρα.

Τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1921 τὸ νομοσχέδιον τῆς καταργήσεως τῆς Γερουσίας εἰσήχθη. Ἡ ἀχρηστία της τώρα πλέον ἦτο τόσον καταφανής, ὥστε καὶ αὕτη ἀκόμη ἡ ἀντιπολιτευσις δὲν ἀντιτάχθη εἰς τὸ νομοσχέδιον τῆς αὐτοκαταργήσεως ἐψηφίσθη τὴν 26ην Ὀκτωβρίου μετὰ ἐλαχίστας ἀρνητικὰς ψήφους.

Μνημονεύομεν μόνον διὰ τὴν ἱστορίαν τοὺς λόγους τοῦ τότε Πρωθυπουργοῦ ἐπὶ τῇ καταργήσει της. «Ἡ Γερουσία τῆς Κουηνολάνδης, ὅπως ὄλαι αἱ Ἀνω Βουλαὶ εἰς τὰς διαφόρους χώρας, ἦτο ἓνα κέντρον ἀντιδραστικῶν συμφερόντων. Ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐδέσμευε τὴν λαϊκὴν θέλησιν καὶ ἀπέβη ἓνα περιττὸν βάρος εἰς τοὺς ὅμους τῆς δημοκρατίας. Ἦδη κατηργήθη. Ἐλάχιστοι θὰ τὴν θογήσουν.»

Φ. ΑΛ. ΦΙΛΙΠΠΟΥ

ΑΙ ΕΠΑΡΧΙΑΙ ΜΑΣ

Ἡ «Νέα Ἐποχὴ», ἀποδελέπουσα εἰς τὴν ἐντυπώσιν τῶν γενικῶν ζητημάτων, ἄτινα ἐνδιαφέρουν τὰ διάφορα κέντρα τοῦ ἐσωτερικοῦ, θὰ δέχεται πρὸς δημοσίευσιν ἄρθρα καὶ μελέτας, δι' ὧν θὰ ἐξετάζωνται ἀντικειμενικῶς τὰ πασχολοῦντα τὰς ἐπαρχίας μας πάσης φύσεως ζητήματα, ἐπιστημονικά, οἰκονομολογικά, ἐμπορικά, γεωργο-αγροτικά, λιμενικά, σιδηροδρομικά κλπ.

Ἐπίσης ἡ «Νέα Ἐποχὴ» δὲν ἀποκλείει τὴν δημοσίευσιν καὶ ἄρθρων πολιτικῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ταῦτα δὲν θὰ θίγουν πρὸ πάντων πρόσωπα ὄντα ἐν τῇ πολιτικῇ ζωῇ τῆς χώρας.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΛΕΜΑΝΣΩ ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ναιτρέξωμεν μέχρις Ἀθηναίων διὰ τὰ ἀντιληφθῶμεν ζωντανὴν τὴν ἀντίθεσιν τῶν δύο καταστάσεων τῆς ἀνθρώπινης ἐνεργητικότητος. Ἀπὸ τὰς παλαιότητας ἡχηρότητας τοῦ λόγου ἕως τοὺς τραχεῖς μόχθους τῆς πειθαρχημένης δράσεως, τὸ διάστημα εἶναι μακρόν. Πόσαι ὥραιαι ὁρμαὶ ἐλιποψύχησαν καθ' ὁδόν! Ὑπὸ τὸν σκληρὸν νόμον τῆς Ρώμης, ἡ Ἑλλὰς δημομένη, καταπιεζομένη, ἐρημουμένη ἐδέησε νὰ ὑποστῇ τὴν μεθοδικὴν λήστευσιν ἀχαλινώτων πολεμιστῶν, ἐν ἀναμονῇ τῆς εὐλαβοῦς δηώσεως τῶν χριστιανῶν. Ἡ καταστροφή τοῦ ἀθηναϊκοῦ ἰδεαλισμοῦ εἶχεν ὀριστικῶς ἐπιτελεσθῇ. Ὑπελείπετο ἡ ἀθλιότης τῆς βαθείας πώσεως, διότι, πρὸ τῆς δοκιμασίας τῶν περῶν, διεκήρυξε τὴν φιλοδοξίαν νὰ φθάσῃ εἰς τὰς ὑψηλότερας σφαίρας τῆς σκέψεως.

Εἰς τὸν Δημοσθένη ἔλαχεν ἡ δόξα δι' ἡσθάνθη, δι' ἡννόησεν, δι' ἡδέλησεν, δι' ἔκαμε. Μεγάλα μαθήματα συχνὰ χαμένα. Ὡς εὐκολώτερον νὰ ἐπευφημήσουν τὸν ρήτορα παρὰ νὰ φοισιωθοῦν ἀδίστακτως εἰς τὰς ἐπιφόβους ἀσταςίας τῆς εὐγενεστέρως ὑποθέσεως. Ἐὰν ἐσώζετο, ἡ ἑλληνικὴ πατρις, ἐγκυμονοῦσα τὸ ὑψηλότερον ἰδεώδες τῆς σκεπτομένης ἀνθρωπότητος, θὰ εἶχεν ἴσως λυτρώσει τὴν ἱστορίαν μας ἀπὸ αἰῶνας ἀθλιότητων, κατὰ τοὺς ὁποίους ὁ ἀνθρώπινος πολιτισμὸς ὀλίγον ἔλειπε νὰ οὐδυνῇ. Ὡς δυνατὴ ἡ ζωὴ, ἡτο δυνατὸς ὁ θάνατος χάριν ὠραιότερου πεπρωμένου; Καὶ ἂν δὲν ἀπέμενεν εἰμὴ ἡ εὐγένεια τοῦ ἐργηρῆματος, ὁ Ἑλληνισμὸς ἤμποροῦσε νὰ κληροδοτήσῃ εἰς τὴν πατρίδα τοῦ μεγαλειωδότερον φήμην;

Εἰς τὸ πεδίον τῆς ιδέας, αἱ Ἀθῆναι θὰ εἶναι τὸ μέγα σκῆνωμα τοῦ πολιτισμοῦ, ὅπως τὸ ἡσθάνθη ἰσχυρῶς ὁ Δημοσθένης κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀγώνων τοῦ ἐναντίον μῆδ' ἐπιφανειακῆς πολιτισμένης βαρβαρότητας. Ἀλλὰ αἱ Ἀθῆναι, ἅσιν τοῦ ἰδεαλισμοῦ, δὲν ἠδύνατο νὰ θριαμβεύσουν ὁ-

χλῶν ἐτερογενῶν, παρὰ διὰ τῆς συγκεντρώσεως μιᾶς ἑλληνικῆς πατρίδος, ἡ ὁποία νὰ ἔξῃ μέσα εἰς τὰς πραγματικότητάς της. Μία μαύρη ἰδεολογία ἀμαθείας ἐπιμόνως διεκήρυξεν εἰς τὴν ἀνακόλουθον Εὐρώπην μας, ὅτι ἡ φύσις δὲν γνωρίζει πατρίδα. Τοῦτο εἶναι ἀκριθῶς ὁμοίον πρὸς τὸν ἰσχυρισμὸν, ὅτι ἡ φύσις φέρει εἰς τὴν ζωὴν ὁργανισμοὺς χωρὶς περιβάλλον καὶ ὅτι τὸ κύτταρον, ἐπὶ παραδείγματι, δύναται νὰ μὴ ἔχῃ ἀνάγκη τοῦ πλάσματος. Εἰς τὴν σειρὰν τῶν ἀξιοσημειωμένων ὁργανικῶν περιπελοῶν, ἡ οἰκογένεια ἀποτελεῖ τὸ ἄμεσον περιβάλλον τοῦ ατόμου, ὅπως ἡ πατρις τὸ μεγαλωμένον περιβάλλον, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐξελλίσσεται ὁ ἀγέλατος ἄνθρωπος δι' ἀλληλεπιδράσεων ἀντιστοιχοῦσάν πρὸς ἀνάγκας ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ὑψηλάς. Τὸ ζῶϊκὸν ποίμνιον εἶναι ὁργάνωσις ἀμυντικῆς, πηγάζουσα ἐκ τῶν ὁρῶν ζωῆς, τοὺς ὁποίους πρόκειται νὰ ἐκπληρώσῃ, — μία στοιχειώδης κινητὴ πατρις, ἡ ὁποία μετατοπίζεται ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν. Ἡ διανοητικὴ ἐξέλιξις τοῦ ἀνθρώπου ἔχει ἄλλας ἀπαιτήσεις. Τὸ πολυδύναμον τοῦ σταθεροποιημένου κοινωνικοῦ περιβάλλοντος βαίνει ἀξάνον μετὰ τοῦ διανοητικοῦ πολυσυνθέτου τοῦ ἀτομικοῦ ὁργανισμοῦ. Οὐδεὶς ὁργανισμὸς δύναται νὰ ζήσῃ χωρὶς ἀντίστοιχον περιβάλλον, ὅπου οὗτος ἀναπτύσσεται μόνον δι' ἀφομοιωτικῶν ἀνταλλαγῶν. Ἡ πατρις δὲν κοιτάζεται εἰς τὴν σόλαν τῶν παπουτσιῶν.

Ἡ πατρις εἶναι τὸ ζωντανὸν πλαίσιον τῶν σκέψεων, τῶν συγκινητικότητων πάσης φύσεως, αἵτινες μᾶς πολιτοκοῦν ἀπὸ τῆς γεννήσεως μέχρι τοῦ θανάτου, πρὸς ἐπίτευξιν μιᾶς συνθετικῆς διαπαιδαγωγήσεως τῶν ὁργανικῶς συνδεομένων αἰσθητικότητων, τὰς ὁποίας θὰ ἠθέλομεν νὰ μεταβιβάσωμεν ἐπιθυμητὰς εἰς τὰς ἐπομένους γενεάς. Ὡ! τὸ τραγῶδι τοῦ ὄναρ, πῶς μ' ἐγνώρισε πολλὸ μικρόν! στενάζει ἕνα κινεζικὸν ποίημα. Διὰ τῆς πατρίδος, λαμβάνομεν θέσιν μέσα εἰς μίαν ἀνάπνυσιν ἰδεαλισμοῦ, ἡ ὁποία μᾶς δίδει τὸ συναίσθημα, ὅτι εἴμεθα μεγαλεῖτεροι καὶ μᾶς παρὰσέρει πρὸς ὑπερτέρας τελειώσεις, πηγάζας ὁρμὰς τῆς προσωπικότητός μας. Ἡ πατρις κάμνει τὸν

πολίτην καθ' ὃ μέτρον δύναται αὕτη νὰ τὸν ἐγκαταστήσῃ μέσα εἰς μίαν ἁρμονίαν ἀνθρώπινων ἀνδροισμάτων, ἴσους ὠραιότερων, ὅσους οἱ ἄνθρωποι θὰ εἶναι περισσότερον φωτισμένοι. Πρὸς ἐξενεργισμὸν τῆς συννομοσπονδίας αὐτῆς τῶν διανοουμένων ζώων, ἐν μέδον ὑπάρχει: ἡ ἐπίτευξις τῆς ἀνιδιοτελοῦς ἀναπτύξεώς της. Αἱ μετὰ τὴν πατρίδων ἀντιδράσεις θάποτελέσουν τὸν ἴσιν τῶν ἀναπτύξεων τῆς ἱστορίας μας, διὰ τὴν ὁποίαν χρειάζομεθα ἠθικὰς συνοχὰς πολιτῶν ἀντὶ κόνεως ἀνερχομένων ατόμων. Ὅπως καὶ τὸ ἄπομον, οἱ λαοὶ ἔχουν νὰ διαφυλάξουν τὴν ζωὴν τῶν, νὰ τὴν χρησιμοποιοῦν εἰς ὅλους τοὺς ἀνθρώπινους σχηματισμούς, εἰς τὰ σημεῖα τῆς συναντήσεως, ὅπου ἔλξεις καὶ ἀπώσεις ἀποτελοῦν συνθέσεις.

Ἐ λοιπόν! αὐτὴν τὴν δύναμιν ἐθνικῆς συνοχῆς, ἡ θριαμβεύτρια ἐξ ἀτομικῶν διαφορικότητων Ἑλλὰς δὲν τὴν ἐγνώρισε, δὲν ἠδέλησε νὰ τὴν γνωρίσῃ παρὰ τὴν ἀρχαῖαν συμπολιτείαν της, τὴν ὁποίαν δὲν ἐπενόησε παρὰ μετὰ τὴν καταστροφὴν ὅλων τῶν μέσων, τὰ ὁποῖα θὰ τῆς εἶχον δώσει τὴν ζωὴν. Ἡ παράδοσις μιᾶς κοινωνικῆς ἐνότητος δὲν εὐρίσκεται εἰς τὰς ἀποσκευὰς τῆς Ἀσίας, ἀρκουμένης, ἐναντι τῶν καταχρήσεων τῆς ἰσχύος, νὰ εὐρίσκῃ σιωπηλὸν καταφύγιον ἐξ ὄνειρων περὶ ἐλευθερίας. Ἡ Ἑλλὰς δὲν προσέβλεπε τὸ μέλλον παρὰ μὲ δεξιότεχνικὰς ἐγκατεσπαρμένας διανοήσεις, χωρὶς νὰ προαισθανθῇ τὴν μεγάλην ἐξέλιξιν, τὴν ἐγκαινισθεῖσαν ἀπὸ ἐνὸς τῶν ἰδικῶν της, τοῦ Ἡροδότου, ἀνοίξαντος πρὸς τὸ μέλλον τὴν αἴγλην μιᾶς πόλεως, ὅπου γενικεύσεις διαφορετικῶν ἀνθρωποτήτων ἔμελλον, βῆμα πρὸς βῆμα, νὰ εἰσέλθουν.

Ἐν τῷ μεταξύ, δαπάναις τοῦ Ἑλληνικοῦ κόσμου, μὴ ἔχοντος συνείδησιν τῆς ἰσχύος του, ἡ μεγάλη λατινικὴ πατρις εἰτέλει ἐν προπαρασκευῇ, τεινύουσα, καθὼς ὁ Φίλιππος καὶ ὁ Ἀλέξανδρος πρὸς ἀτέρμονας κατακτήσεις, αἵτινες ἔμελλον νὰ τὴν καταδικάσουν, ὅπως καὶ τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὰς ἀσιατικὰς ἀποσυνθέσεις μιᾶς πλήρους παρακμῆς. Διότι δὲν πρόκειται μόνον περὶ ὑπερτέρας τῆς πατρίδος ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς

μάχης. Ὁ Ἕλλην καὶ ὁ Ρωμαῖος ὑπῆρξαν πολεμικοὶ ὅσον οὐδεὶς λαὸς εἰς τὸν κόσμον, διὰ τὰ καταλήξουν, εἰς τὸ τέλος, εἰς τὰς ἰδίας ἀποτυχίας. Τὸ πλέον δύσλυτον πρόβλημα εἶναι νὰ δειχθῇ κανεὶς ἱκανὸς νὰ ζήσῃ μεθοδικῶς — καὶ μάλιστα χωρὶς ἱκανοποιήσῃ ἐνίοτε — μίαν τάξιν εἰρήνης ἀποτελουμένης ἐκ καταναγκασμῶν, ἐμφύτων ἢ κεκτημένων, χάριν μιᾶς κοινωνικῆς ἀναπτύξεως πρὸς ὄφελος ὅλων καὶ ἐνὸς ἐκάστου. Ἐνα κοινωνικὸν ὁργανισμὸν, ὅστις νὰ λειτουργῇ πρὸς ἐπίτευξιν ἀναπτύξεων ἀναλόγων πρὸς τὴν μέσσην ἀξίαν τῶν συνεισφορῶν τῶν ατόμων. Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου, ἐπὶ διαφορετικὰς μορφάς, ἡ Ἑλλὰς καὶ ἡ Ρώμη ἀπέτυχον οὐκ ἐλαφρῶς. Ὅποιαν τύχην μᾶς ἐπιφυλάσσει τὸ μέλλον; Θὰ ὑπάρξουν ἡμέραι ἐλπιδοφόροι. Ἀς ἀγωνισθῶμεν νὰ τὰς παράτεινωμεν. Θὰ χρειασθοῦν ἄνδρες, ἀσφαλῶς: Θὰ χρειασθοῦν ἐπίσης καὶ λαοί. Ἡ Ἑλλὰς ἐγέννησε τὸ θαυμασιώτερον ἄνδρῶμα ὑψηλῶν ἀνθρωπίνων προσωπικοτήτων. Ἡ ἐθνικὴ συνοχή, ἡ ὁποία ἠδύνατο νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν πλήρη ἀπόδοσιν τῶν, ἔλειπεν. Μεγάλο μάθημα ἐπὶ πάρα πολλὸν χρόνον παραγνωρισθέν!

Κατὰ τὸ μακεδονικὸν προίμιον τῆς σκληρᾶς τραγωδίας, ἡ εἰμασμένη ἔδωκε τὸν Δημοσθένη νὰ ὑποστῇ τὰς πρώτας κορύσεις ἐνὸς κατακτητοῦ, ὁ ὁποῖος ὑπὸ ἰσχυρὸν ἐπίστρομα Ἑλληνισμοῦ ἐκρούπεν ἀτελῶς μίαν τυφλὴν δὴραν αἱματηρῶν κατακτήσεων ἀντὶ πάσης θυσίας. Ὁ Ἀλέξανδρος, παραδοθεὶς ὁλόκληρος εἰς τὰς ἐξ Ἀσίας ἔλξεις, ἀφῆκεν εἰς τὴν σκιά τὴν χαρκατηρικιστικὴν μορφὴν τοῦ πατρὸς του, θεωρουμένου ὡς «βαρβαρὸν» ὑφ' ὅλης τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ ὅσον πλῆρους πανουργίαν, ὥστε ἐπαναφέρει τὴν ἀνάμνησιν τοῦ Ὀδυσσεῦς, τοῦ κατ' ἐξοχὴν Ἑλλήνος, τοῦ ὁποίου ὁ ἐκ μητρὸς πρόγονος, ὁ Αὐτόλυκος, ἐγκωμιάζεται ὑπὸ τοῦ Ὀμήρου διὰ τὴν γονιμότητά του εἰς ἀγροτικὰ σχέδια καὶ εἰς ψευδορκίας.

Δὲν ἀναμένετε παρ' ἐμοῦ λεπτομεροῦ βιογραφίαν τοῦ Ἀθηναίου ρήτορος, οὔτε καὶ

ιστορικήν αφήγησιν κατὰ τὴν μέθοδον τῶν ἐγχειριδίων. Μοῦ ἀρκεῖ, ἂν ἡμπορέσω νὰ τὸ ἐπιτύχω, νὰ χαρακτηρίσω τὰ πρόσωπα διὰ τὰ ἐξαγάγω τὰς γενικὰς γραμμὰς ἐνὸς ἱλιγγιώδους πολεμικοῦ μυθιστορήματος, τὸ ὁποῖον ἀπολήγει διὰ μὲν τὴν Δύσιν εἰς τὴν Ἀλεξανδρινὴν σχολήν, διὰ δὲ τὰς Ἰνδίας εἰς τὰ ἐλληνοβουδικὰ γλυπτικά ἔργα τῆς Καντάρα ὑπὸ τῶν βακτριανῶν ἀποίκων τοῦ Ἀλεξάνδρου. (1)

Φίλιππος καὶ Δημοσθένης, ἰδοὺ οἱ δύο ἀνταγωνιστὰι τῶν ὁποίων ἡ ἐπιτυχία ἢ ἡ ἥττα πρόκειται νὰ καθορίσῃ τὸν διστακτικὸν ροῦν τῆς ἱστορίας. Τὰ δράματα τοῦ σιδήρου κατὰ τοῦ ἰδεαλισμοῦ τῆς ἀνθρωπίνης συνειδήσεως, ἐκφραζόμενον ὑπὸ τοῦ ὀργάνου ἑνὸς λαοῦ ὑπερηφάνου σκέψεως, ἀλλ' ἀναποφασίστου δράσεως. Δύο ἀναλλοίωτοι ἥρωϊσμοί, ἄξιοι νάντιμετωπισθοῦν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. Ἡ ἐποποιία τοὺς ζητεῖ, τοὺς ὀρθώνει τὸν ἕνα κατὰ τοῦ ἄλλου ὡς συμβολικὴν παράστασιν τοῦ ἀνθρώπου πολεμοῦντος ἐναντίον ἑαυτοῦ διὰ τὸν θρίαμβον ἢ τὴν κατάρρευσιν τῆς ἰδίας αὐτοῦ εἰμαρμένης.

Ὁ Φίλιππος, αἰσάτης ἐκλυτός, ἀλλὰ ἰσχυρογνώμων, ἐπίμονος, ἀνήκει εἰς τὰς πολεμοχαρεῖς ἐκείνας μεγαλοφυΐας, τὰς ὁποίας οὐδεμία ἐπιταγὴ συνειδήσεως συγκρατεῖ, οὐδὲν πρόσκομμα ἀποτρέπει τῶν δρόμων τῆς—νοήμων ἰσως, ἀφοῦ ἡσθάνθη τὸν ἐλλητισμόν, ἀλλ' ἀδιαταράκτως πείσμονα, συγκεντρωμένον διὰ τὴν δρᾶσιν. Ἀφοῦ ἡκουσεν ἀορίστως τὸν Ἀριστοτέλη, καὶ ὁ Ἀλέξανδρος ἀπομένει πλήρης ἀντιφατικῶν κινήσεων. Διὰ τὴν δρᾶσιν δὲν χρειάζεται τῆς διανοητικῆς ἰσορροπίας ἢ θραύσεως, ἥτις ἐξαπολύει ὅλας τὰς ἐνεργείας; Περὶ τοῦ ἀκριβοῦς μέτρου τοῦ φαινομένου ἢ συζήτησις οὐδέποτε θὰ λήξῃ. Δολιότητες, προδοσίαι, τολμήματα στρατιωτικά, ὅλαι αἱ μορφαὶ διαφθορᾶς, δὲν εἶναι ξένον πρὸς τὸν Φί-

λιππον οὐδὲν ἐκ τῶν μέσων, τὰ ὁποῖα εἶναι συνήθως νόμισμα τοῦ επαγγέλματος τοῦ κατακτητοῦ «Οὐδὲν φρούριον εἶναι ἀκνρίευτον, ἀρέσκεται νὰ λέγῃ, ἂν κατορθωθῇ ἢ εἰς αὐτὸ εἴσοδος ἐνὸς ἡμιόνου φορτωμένου χρυσόν».

(Ἡ συνέχεια εἰς τὸ προσεχές)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

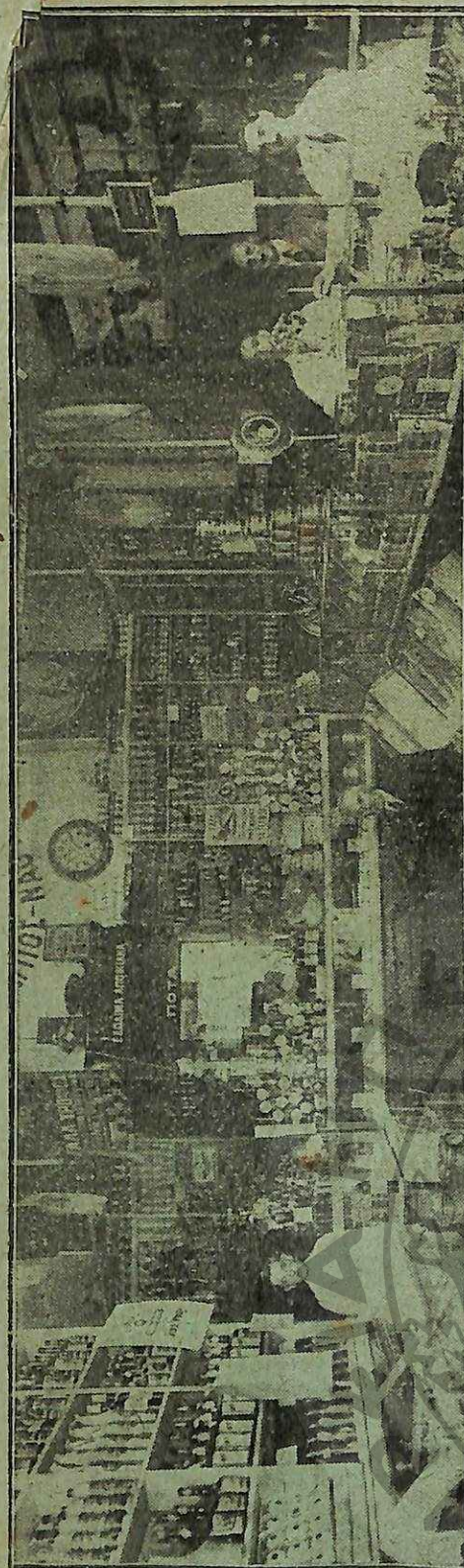
Κωνστ. Σαρατζοπούλου, καθηγητοῦ τῆς Νομικῆς—Νεώτατον Ἑλληνικὸν Ναυτικὸν Δίκαιον—Ἀθῆναι, Βιβλιοπωλεῖον Δημητράκου 1926, 1 τόμ. σφ. 8 σελ. 466.—Μεταξὺ τῶν συγγραμμάτων ἐκείνων, τὰ ὁποῖα πρόκειται ἀσφαλῶς νὰ κοσμήσωσι τὴν βιβλιοθήκην τοῦ παρ' ἡμῖν νομικοῦ καὶ ναυτικοῦ κόσμου θὰ εἶναι καὶ τὸ πρὸ μικροῦ ἐκδοθὲν ὡς ἄνω ἔργον, ἀληθὲς δάσις ἐν τῇ σημερινῇ ἐρημίᾳ ὁμοίων τοιούτων. Ὁ συγγραφεὺς τούτου, γνωστὸς ἐπίσης καὶ ἐξ ἄλλων ἐπιστημονικῶν ἐργασιῶν του, ἐνέλαβε νὰ δημιουργήσῃ διὰ τοῦ Ν. Δικαίου κατὰ τὸν πρῶτον καὶ ἐξυπηρετικὸν τῶν συμφερόντων τοῦ θαλασσίου ἐμπορίου ἀφ' ἐνὸς καὶ τῆς καθόλου ἐπιστήμης ἀφ' ἑτέρου. Καὶ νομίζομεν ὅτι κατώρθωσε τοῦτο, παρ' ὅλην τὴν ἰδιορρυθμίαν τοῦ δικαίου τούτου. Διὰ γλώσσης γλαφυρᾶς καὶ εὐλήπτου, διὰ κατατάξεως τῆς ὕλης ἐπιστημονικῶς καὶ λογικῶς, διὰ πλουσίας καὶ ἐπικαίρου βιβλιογραφίας καὶ νομολογίας, πραγματεύονται μὲ μοναδικὴν εὐστροφίαν καὶ πειστικότητα τὰ ἄλλως δυσχερῆ ζητήματα, ὁποῖα τὰ περὶ ναυτικῆς πίστεως, ναυλώσεως, ἀβαριῶν, θαλασσίων ἀσφαλειῶν κλπ. Τὸ ναυτικὸν δίκαιον ἔχει αὐτόνομον γένεσιν καὶ ἐξέλιξιν, εἶναι ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὸ λοιπὸν ἐμπορικὸν καὶ κοινὸν δίκαιον, δι' ὃ καὶ ἐμφανίζει ὄχι ὀλίγας δυσχερείας ἐν τῇ μελέτῃ καὶ διατυπώσει του. Εὐτύχημα ὅτι ὁ συγγραφεὺς ὑπερέβαλε τὰς δυσχερείας ταύτας εἰς τὸν τρόπον, ὥστε νὰ παρουσιάζεται σήμερον ἔργον, τὸ ὁποῖον, ἐπαναλαμβάνομεν, νὸ τιμᾷ τὴν τε ἐπιστήμην καὶ τὸν ἀκαταπόνητον ταύτης ἐργάτην.

ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΖΑΜΑΝΟΣ

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Ἡ «Νέα Ἐποχή» θὰ δημοσιεύῃ κριτικὴν μόνον ἐπὶ τῶν ἀποστελλομένων αὐτῇ βιβλίων.

(1) Βλ. τὰ μουσεῖα τῶν Ἰνδιῶν, χωρὶς νὰ λησμονήσῃτε τὴν πόλιν TAKSHILA, πρωτεύουσιν τοῦ φίλου τοῦ Ἀλεξάνδρου, ἀποδοθεῖσαν δὲ πάλιν σήμερον εἰς τὸ φῶς.

ΠΡΟΤΥΠΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΑΛΑΝΤΟΠΩΛΕΙΟΝ
ΑΓΓΕΛΟΥ Κ. ΤΣΙΩΜΗ & ΣΙΑ

ΑΘΗΝΑΙ

ΑΙΟΛΟΥ 220 (ΧΑΥΤΕΙΑ) ΤΗΛ. 13-67

ΕΔΩΔΙΜΑ ΑΠΟΙΚΙΑΚΑ ΠΟΤΑ

ΔΙΑΝΟΜΗ ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ

ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΩΝ Ο "ΤΙΤΑΝ,"

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ

ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΑ 3.000.000 ΔΡΑΧ.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ ΕΝ ΕΛΕΥΣΙΝΙ

ΑΡΙΘ. ΤΗΛ. 6-54

Τηλεγραφική Διεύθυνσις

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΟΔΟΣ ΣΤΑΔΙΟΥ 33 ΤΗΛ. ΑΡΙΘ. 5-77

Γραφεία Φορτώσεων ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

Τηλ. ἀριθ. 2-73

"ΣΙΜΕΝΤΟΤΙΤΑΝ ΑΘΗΝΑΣ,"

Τσιμέντα «Τιτάν» τύπου «Πορτλάν» (Giment artificiel Portlaud) ανταποκρινόμενα εις τους αυστηροτέρους επισήμους κανονισμούς των πεπολιτισμένων Κρατών δι' έργα εκ Μπετόν πάσης φύσεως.

Béton armé λιμενικά, πλακοποιία, επιστρώσεις, υποστρώσεις οδών, κατασκευή πλινθων (τούβλων) και ογκολίθων (αγκωνάρια), πρέκια κτλ.

Τσιμέντο «Κύνλων». Ειδική κονία, κατάλληλος διά την παρασκευήν υδραυλικών άμμοκονιαμάτων διά συνήθεις λιθοδομάς ή πλινθοδομάς, αντικαθιστώσα με πλείστα εσα προτερήματα τα άμμοκονιάματα εξ ασβέστου.

Πολύ ταχύτερα πήξις. Άσυγκρίτως μεγαλειτέρα άντοχή, όθεν: Ταχύτης έκτελέσεως. Σημαντική ελάττωσις του πάχους των τειχων, ήτοι: Κέρδος εις χρήσιμον χώρον και οικονομία εις έργατικά και όγκον λιθοδομής.

ΣΥΝΙΣΤΑΤΑΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΩΣ ΔΙ' ΕΡΓΑ ΛΙΜΕΝΙΚΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ ΕΔΡΑ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Τηλεγραφική Διεύθυνσις: "ΟΙΝΟΒΟΥΤΡΥΣ,"

*Εταιρικόν κεφάλαιον ολοκλήρως καταβεβλημένον Δρ. 10.000.000.—

*Αποθεματικόν μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1922 » 11.616.111.—

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑ & ΟΙΝΑΠΟΘΗΚΑΙ

Έν Μύλοις (Αθηνών), Έλευσίνι, Καλάμαις, Θεσσαλονίκη, Άχαΐα, Πάρω, Κύμη, Βελίκα, Γαστούνη, Βραχατίω, Λευκάδι, Σάμω, Άλιβερίω, Μαριοπούλω (Αιτικής).

ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΟΙΝΟΙ: Λευκοί, Έρυθροί, Γλυκοί, Μοσχάτοι.

ΟΙΝΟΠ. ΚΑΘΑΡΟΝ διά ποτοποιήαν και μετουσιωμένον διά φωτισμόν και θερμανσιν.

ΟΙΝΟΙ ΕΙΣ ΦΙΑΛΑΣ: Έπιτραπέζιοι, τονωτικοί, θρεπτικοί.

ΒΕΡΜΟΥΤ (εκ φυσικού Μοσχάτου).

ΑΠΟΣΤΑΓΜΑ ΟΙΝΟΥ: Μεγάλη παρακαταθήκη παλαιών αποσταγμάτων οίνου, παραγωγής του έν Μύλοις Άποσταγματοποιείου.

ΚΟΝΙΑΚ άρίστης ποιότητος εκ παλαιού αποστάγματος.